№ 97 (2597) ■ Субота, 2 червня 2001 року ■ Ціна договірна

Газета Верховної Ради України

Голос України

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У Києві відкрили пам'ятний знак «Співчуття і підтримка заради майбутнього без ВІЛ/СНІД».

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1801 р. Завершено спорудження парку «Софіївка» в Умані. ■ 1807 р. У Богуславі на Київщині народився Іван Сошенко, художник. Брав активну участь у викупі з кріпацтва Шевченка. ■ 1906 р. У Петербурзі почав виходити часопис «Украинский вестник», орган української депутатської громади в першій Державній Думі. ■ 1919 р. У Полтаві народився майбутній артист естради і кіно Юрій Тимошенко (Тарапунька). ■ 1936 р. У Сумах народився Володимир Голубничий, видатний легкоатлет, дворазовий олімпійський чемпіон із спортивної ходьби.

Усе в наших руках

Учора, в останній день офіційного візиту до Німеччини делегації українського парламенту на чолі з Головою Верховної Ради Іваном Плющем відбулася зустріч з Федеральним президентом ФРН Йоганнесом Рау. А напередодні голова комітету німецького Бундестагу з закордонних справ Ганс-Ульріх Клозе заявив, що для Німеччини дуже важливо, щоб Україна розвивалася в європейській спільноті як правова демократична держава: «Європейські двері для України відкриті. Але від України залежить, наскільки широко вони будуть відкриті». Іван Плющ під час зустрічей у Берліні підкреслював, що представляє ті політичні сили України, які не бачать для нашої країни іншого шляху, окрім як до Європи.

Г.-У. Клозе не дав прямої відповіді на запитання агентства «Інтерфакс-Україна» щодо позицій німецької делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи зі ставлення до української делегації, зазначивши при цьому, що ставлення ПАРЕ до України «не дуже добре». У зв'язку з цим, заявив він, Україна має вжити заходи для зміни такої ситуації. Водночас, зазначив він, це «складний політичний процес».

Зустрічі з колегами в ритмі нон-стоп

Учора завершився черговий саміт СНД у Мінську, де, окрім загальних засідань «клубу президентів», у глави нашої держави Леоніда Кучми відбулося багато двосторонніх зустрічей. Підсумки зустрічі у верхах Співдружності, безперечно, цікавитимуть і президентів Польщі та Литви, з якими Леонід Кучма зустрінеться в Дніпропетровську.

А в Мінську Президент України заявив про важливість створення в рамках СНД зони вільної торгівлі. Практична реалізація її створення знову залишається під знаком питання, а тому СНД для Кучми, «на жаль, на сьогодні — це велика консультативна рада». І не більше.

(Закінчення на 5-й стор.).

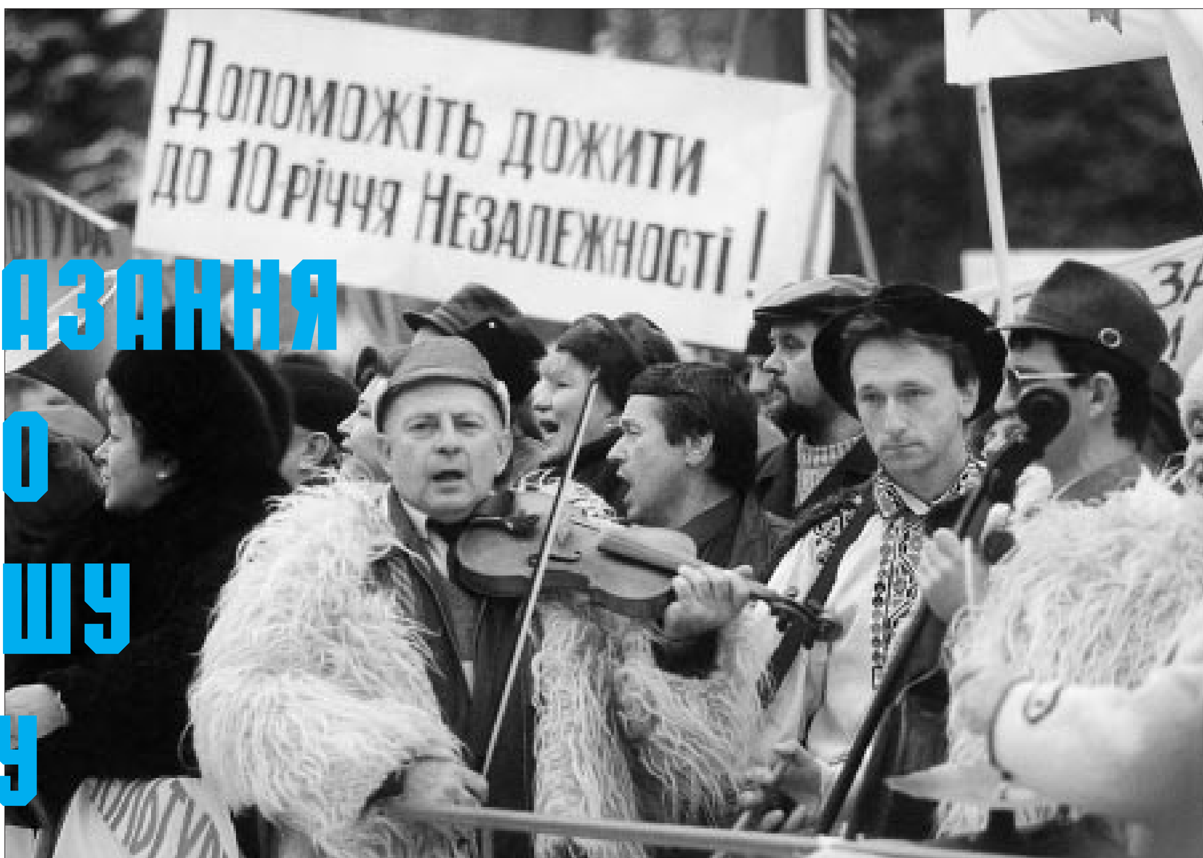
Акції

Запрошуємо на свято «Голосу України»

У Черкасах 5 червня, напередодні Дня журналіста, відбудеться свято «Голосу України». До обласного музично-драматичного театру імені Тараса Шевченка запрошено героїв наших публікацій — десятьох легендарних братів Лисенків з Корсунь-Шевченківського району, кобзаря із села Великий Хутір Михайла Коваля, колишнього фронтовика з села Руська Поляна Тараса Григоровича Шевченка, 76-річну жінку-фермера з Чорнобаївського району Євдокію Шепель, народну артистку України Ольгу Павловську, багатодітну родину Стрижаків, ігуменю Мотрону зі Свято-Троїцького Мотронинського монастиря, хліборобську династію Хилобоких та інших.

(Закінчення на 3-й стор.).

СКАЗАННЯ ПРО НАШУ ЕРУ

Триває фотоконкурс «Україна: 10 років незалежності», оголошений Українським національним інформаційним агентством. Цей знімок зробив Сергій Ковальчук. А роботи інших учасників конкурсу представлено на 8-й сторінці.

У номер

Тимчасово зупинено приватизацію енергетики

Президент України Леонід Кучма доручив урядові та Фонду держмайна тимчасово зупинити будь-яке відчуження акцій і цілісних майнових комплексів енергокомпаній, з тим щоб ретельно проаналізувати результати вже проведеної приватизації обленерго, вивчити досвід роботи їх нових власників, а також стан виконання покупцями і державою взятих на себе зобов'язань.

(Закінчення на 2-й стор.).

Скандал

Погрожують судді!

Голові Кіровського районного суду Володимиру Ярошенку зателефонував невідомий, який погрожував фізичною розправою за висловлену суддею оцінку деяких рішень останньої сесії міськради. Про це суддя повідомив у управління боротьби з організованою злочинністю УМВС в області. Нагадаємо: Володимира Ярошенко у своїх коментарях зазначав, що прийняті депутатами рішення щодо розпуску виконкому та звільнення заступників міського голови незаконні, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

Спробували і виграли

Подвійний десерт

Інформаційний десерт від «Голосу України» та солодкий — цукерки «Чорнослив у шоколаді» від ВАТ «Костопільський завод продтоварів» одержали наші передплатники — начальник Дубровицького вузла зв'язку Галина Дяченко, пенсіонер із Зарічного Степан Ванкевич, житель села Великі Цепцевичі Володимирецького району Олексій Брик.

Можемо лише порадіти за наших спонсорів та їх молодого енергійного керівника Миколу Кучерука. Їхнє підприємство виборoло звання лауреата національного рейтингу «Краща торгова марка України» (окрема продукція відзначена золотою медаллю Державного департаменту продовольства). Виграли тендер, оголошений київською фірмою «Снорк», на виготовлення вітчизняних стабілізуючих систем для кетчупів, майонезів, йогуртів тощо. Придбали місцевий хлібзавод, і випікають смачні хлібобулочні вироби.

Отож, читайте «Голос України» і ласуйте виробами костопільських харчовиків.

Фотофакт

До Міжнародного дня захисту прав дитини за сприяння Народного руху України на Дніпропетровщину відправлено гуманітарну допомогу — інвалідні коляски, одяг, продукти харчування — для дитячих установ на 100 тисяч гривень.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

P.S. Інфляція в Україні минулого місяця впала до 0,4 відсотка

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про визнання колекції образотворчого мистецтва національним надбанням України

Відповідно до пункту 36 частини першої статті 85 Конституції України, враховуючи високу художню і культурну цінність колекції образотворчого мистецтва збанкрутілого АТ «Градобанк» та дбаючи про необхідність її збереження для України, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Визнати колекцію образотворчого мистецтва збанкрутілого АТ «Градобанк» національним надбанням, що не підлягає продажу, в тому числі шляхом приватизації.

У зв'язку з цим віднести зазначену колекцію до державної частини Музейного фонду України.

2. Погодитися з пропозицією Комітету Верховної Ради України з питань бюджету про зарахування до Державного бюджету України в рахунок майбутніх платежів Національного банку України як перевищення доходів над видатками відповідних витрат Національного банку України, пов'язаних з віднесенням колекції образотворчого мистецтва, що належала визнаному банкрутом АТ «Градобанк», до державної частини Музейного фонду України.

Взяти до відома, що відповідні зарахування до Державного бюджету України здійснюватимуться в частках, що визначатимуться законами про Державний бюджет України, починаючи з 2002 року.

3. Кабінету Міністрів України забезпечити здійснення заходів, передбачених цією Постановою, в тому числі пов'язаних з передачею колекції образотворчого мистецтва, що належала визнаному банкрутом АТ «Градобанк», до Національного художнього музею у м. Києві як державної частини Музейного фонду України.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
24 травня 2001 року.
№ 2434-III.

! У номер

Командна відставка

Учора в Ужгороді з прощальним словом до журналістів звернувся глава Закарпатської облдержадміністрації Віктор Балога і його заступники Ігор Кріль, Володимир Приходько, Іван Гецянин та Олександр Ледида.

Віктор Балога заявив: «Я вчора був у Києві і написав заяву про звільнення за власним бажанням. В уряд прийшла нова команда, і Прем'єр-міністр хоче працювати з тими людьми, яким він довіряє». Отже, вони йдуть усією командою.

«Ми йшли вперед і не думали, що буде завтра, — наголосив Віктор Балога. — Позиція, яку я посідав, полягала в тому, щоб кожен закарпатець не відчував себе рабом якоїсь політичної сили. Цих принципів я міняти не збираюся. Зупинятися на моментах політичного замовлення не буду, гадаю, журналістська об'єктивність допоможе всім усе зрозуміти».

Віктор Балога пожалкував, що на Закарпатті не знайшлося кандидата на місце глави облдержадміністрації та що запрошено не місцеву людину.

Журналістам стало відомо, що на посаду глави облдержадміністрації планується призначити заступника міністра МВС, начальника дніпропетровської міліції Геннадія Москаля, який свого часу обіймав таку саму посаду на Закарпатті.

Анатолій КАРАСЬ, Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Тимчасово зупинено приватизацію енергетики

(Початок на 1-й стор.).

Як сказано в прес-релізі адміністрації Президента, спроможність деяких покупців, котрі бажають придбати об'єкти електроенергетики, забезпечувати на довгочасній основі ефективне управління та сталий розвиток приватизаційних об'єктів, «залишається під певним сумнівом». Також зазначається, що «сьогодні формується недостатньо сприятлива кон'юнктура для негайного прискорення приватизації у паливно-енергетичному комплексі, що може призвести до недоотримання державою значних коштів від продажу пакетів акцій енергокомпаній». Як один із прикладів наводиться факт участі в конкурсах з продажу чотирьох із шести обленерго лише одного претендента.

Раніше Л. Кучма висловив думку, що приватизацію електроенергетики доцільно здійснювати, пропонуючи інвесторам на початковому етапі енергогенерувальні компанії, а не обленерго. Проте кілька років тому уряд України, проконсультувавшися з міжнародними експертами, зупинився на варіанті приватизації на першому етапі обленерго, а потім —енергогенерувальних компаній. Основною перевагою такого способу приватизації енергетики, на думку його прихильників, є той факт, що приватизація обленерго відновить фінансові потоки від споживачів до енергогенерації і зробить її привабливою для продажу. На сьогодні держава втратила контрольні пакети акцій у 14 з 27 обленерго. При цьому контрольні пакети акцій шести із них було продано наприкінці квітня 2001 року на відкритих тендерах на загальну суму 160 мільйонів доларів.

 Фотофакт

У Полтаві Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Індія в Україні Відья Бушан Соні відвідав виставку фотокореспондента Укрінформу Павла Здоровила.
На знімку: *міський голова Полтави Анатолій Кукоба (крайній ліворуч), Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Індія в Україні Відья Бушан Соні (в центрі) та голова Полтавської облдержадміністрації Євген Томін (крайній праворуч).*

 Готується законопроект

Замість прописки — реєстрація

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики рекомендував парламенту прийняти за основу законопроект «Про Державний реєстр фізичних осіб».

Ухвалення відповідного закону, наголошує автор законопроекту народний депутат Олександр Лавринович, дасть можливість скасувати систему прописки, яка суперечить Конституції, обмежуючи право людини на вільне пересування та обрання місця проживання в межах держави. І саме створення Державного реєстру фізичних осіб усуне перешкоди та регламентуватиме в інтересах захисту прав людини і національної безпеки держави діяльність, пов'язану з накопиченням персональних даних і їх використанням за призначенням. З прийняттям закону прописку передбачено замінити інформацією про особу в Державному реєстрі фізичних осіб, що дасть змогу громадянам вступати в будь-які правовідносини, передбачені законодавством України, незалежно від місця їх проживання, повідомляє інформуправління ВР. Розпорядником реєстру пропонується визначити Міністерство юстиції України. До системи реєстру віднесено уповноважені та реєструючі органи, що утворюються в системі органів юстиції та в системі Міністерства закордонних справ України. Законопроектом також запропоновано порядок здійснення реєстрації фізичних осіб, перелік документів, що подаються для цього. Передбачено й обмеження щодо права фізичних осіб на свободу пересування, вільне обрання місця проживання в межах України. З набранням чинності закону присвоєння персонального номера фізичним особам та внесення інформації до Державного реєстру фізичних осіб має супроводжуватися перевіркою і доповненням інформації щодо сплати ними податків та інших обов'язкових платежів. Дипломатичні представництва та консульські установи також протягом одного року з дня набрання чинності цим законом мають подати до реєстру відомості про громадян України, які виїхали за кордон на постійне проживання і перебувають на обліку в цих представництвах та установах.

Нагадаємо, що створення Державного реєстру фізичних осіб є одним із зобов'язань України перед Радою Європи.

Твердопаливні субсидії

 У комітетах ВР

Комітет Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки підтримав рішення парламентського Комітету з питань бюджету — рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу законопроект про внесення доповнень до Закону України «Про Державний бюджет України на 2001 рік» (автор — народний депутат України В'ячеслав Сокерчак).

Законопроектом пропонується профінансувати пільги та субсидії населенню на придбання твердого палива за рахунок відповідних субвенцій, які надаються з державного бюджету місцевим бюджетам. Законом України «Про Державний бюджет України на 2001 рік» передбачене фінансування пільг та субсидій населенню тільки на оплату електроенергії, природного і скрапленого газу та житлово-комунальних послуг.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради підтримало законодавчу пропозицію В. Сокерчака, зазначивши, що вона допоможе розв'язати соціальну проблему, яка виникла через низький рівень інфраструктурного облаштування більшості (передусім сільських) населених пунктів України, виведення з ладу ліній електропередач, водопостачання внаслідок стихійного лиха. Це призвело до збільшення використання твердого палива для опалення житлових будинків.

Експерти управління відзначають, що за чинним законодавством малозабезпеченим верствам населення за рахунок субсидій компенсуються витрати на придбання та споживання електроенергії, природного та скрапленого газу, житлово-комунальних послуг, твердого палива. Однак, на думку парламентських експертів, механізм фінансування щодо кожного виду витрат має бути однаковий, повідомляє інформаційно-аналітичне управління ВР.

З А К О Н о Д А В е ц ь

Партії — лише всеукраїнські. І непривілейовані

НОВА НОРМА: Верховна Рада України ухвалила Закон «Про політичні партії в Україні».

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що врешті-решт у нашій державі детально на рівні закону визначено всі ключові положення, пов'язані з діяльністю партій, зокрема їх створенням, реєстрацією, правами, членством у них, припиненням чи обмеженнями їхньої діяльності.

За законом рішення про створення партії приймається на її установчому з'їзді (конференції, зборах). Це рішення повинно бути підтримано підписами не менш десяти тисяч громадян України, які мають право голосу на виборах, зібраними не менш як у двох третинах районів не менш як двох третин областей України, міст Києва і Севастополя та не менш як у двох третинах районів Автономної Республіки Крим. Партії в Україні створюються і діють лише із всеукраїнським статусом.

Міністерство юстиції протягом 30 (у разі потреби — щонайбільше 45) днів з моменту надходження визначених законом документів приймає рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації партії. Відмовлено може бути в разі, якщо подані для реєстрації партії документи не відповідають Конституції чи іншим законам України. Причому відмова в реєстрації не є перешкодою для повторного звернення про реєстрацію.

Крім звичайних прав (вільно здійснювати свою діяльність, брати участь у виборах, засновувати і використовувати ЗМІ тощо), цей закон гарантує партіям свободу опозиційної діяльності, в тому числі:

— можливість викладати і публічно обстоювати свою позицію з питань державного і суспільного життя;

— брати участь в обговоренні та оприлюднювати й обгрунтовувати критичну оцінку дій і рішень органів влади, використовуючи для цього державні та недержавні ЗМІ в порядку, встановленому законом;

— вносити до органів влади України та органів місцевого самоврядування пропозиції, що є обов'язковими для розгляду відповідними органами у встановленому порядку.

Гарантуючи партіям право на кошти та інше майно, закон визначає низку обмежень у їх фінансуванні. Не допускається таке фінансування, зокрема: органами державної влади та органами місцевого самоврядування (крім окремих випадків, передбачених законом); державними та комунальними підприємствами, установами та організаціями; іноземними державами та їх громадянами, підприємствами, установами, організаціями; благодійними і релігійними об'єднаннями та організаціями; анонімними особами та під псевдонімом.

Водночас закон передбачає і низку гарантій незалежності діяльності партій, а також забезпечення реалізації конституційних прав та свобод людини і громадянина. Так, органам державної влади, органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам заборонено виокремлювати у своєму ставленні певні партії чи надавати їм привілеї, а також сприяти партіям, якщо інше не передбачено законом, у провадженні їх діяльності (особливо це може бути актуальним під час виборчих кампаній). Закон також забороняє втручатися таким органам і особам у внутрішню діяльність партій та їх місцевих осередків (винятки передбачені цим законом). За порушення цих положень передбачено юридичну відповідальність, у т. ч. кримінальну. До речі, новий Кримінальний кодекс України (ухвалений 5 квітня ц. р., має набрати чинності з 1 вересня 2001 р.) передбачає відповідальність за перешкоджання законній діяльності політичної партії або її органів (ст. 170).

Оскільки одним із базових моментів членства громадянина в політичній партії є добровільність, закон констатує: ніхто не може бути примушений до вступу в партію або обмежений у праві добровільного виходу з партії. Належність чи неналежність до партії не може бути підставою для обмеження прав і свобод або для надання будь-яких пільг.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що прийняття цього закону не означає перереєстрацію тих політичних партій, які вже діють в Україні.

Діяльність політичної партії може бути заборонена лише за рішенням суду. Про підстави і порядок такої заборони, а також інші заходи, що їх може бути вжито органами державної влади до партій, — у наступному числі «ЗАКОНоДАВця».

ДЛЯ ДОВІДКИ: закон прийнято парламентом 5 квітня 2001 р., він набрав чинності з 28 квітня 2001 р. Із повним його текстом можна ознайомитися в «Голосі України» від 12 травня ц. р.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Микола МЕЛЬНИК,
кандидат юридичних наук.

Анатолій БЕНЬ,
оглядач «Голосу України».

Зі святом Святої Трійці

Дорогі браття й сестри!

Від імені Демократичного Союзу дозвольте звернутися до вас зі словами найщирішого вітання напередодні одного з найвеличніших і найпрекрасніших християнських свят — Дня Святої Трійці!

Цього дня, на п'ятдесятий день від Воскресіння Христова, Святий Дух зійшов на апостолів, і вони почали сповіщати різними мовами Благу Вість — Євангеліє — про Ісуса Христа всім народам світу. Це свято з давніх-давен серед найшанованіших в українського народу.

Двохтисячолітня історія переконливо свідчить, що церква в усі часи була моральною опорою народу, хоча світська влада намагалася обмежити волю церкви та використати її на свою користь. Господь, допускаючи це, одночасно давав народу Божому і його пастирям мудрість і терпіння не збитися зі шляху Істини, проголосивши: «Хто не любить, той не пізнав Бога, тому що Бог є любов».

Нехай же сьогодні до нас прийде взаєморозуміння: усвідомлення того, що всі ми в нашій країні — одна велика сім'я з «однією душею і одним серцем», як сказано у Святому Письмі. Хоч би яких ми дотримувалися поглядів і переконань, знаймо: Україна в нас одна, і всі ми маємо жити у мирі та добрі. Свято це є нагадуванням про те, що наша Батьківщина, благословенна українська земля й наші працьовиті люди гідні кращої долі.

У цей святковий день бажаю, щоб наша доля була привітною до нас, щоб усі наші мрії здійснювалися, щоб наша віра у краще життя, втілена у спільній повсякденній роботі, стала міцною запорукою нашого успіху. Впевнений, що разом з Божою допомогою й вірою в серці ми подолаємо всі перешкоди і змінимо життя на краще.

Олександр ВОЛКОВ, голова ради партії Демократичний Союз, народний депутат України.

В Одесі на території Центрального військового клінічного госпіталю діє православний храм Святого благовірного Великого князя Олександра Невського.

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

Акція

Запрошуємо на свято «Голосу України»

(Початок на 1-й стор.).

На святі парламентської газети в урочистій обстановці буде вручено призи тим читачам газети, котрі стали переможцями в лотереї для передплатників. А хто хоче долучитися до численного загону шанувальників «Голосу України», той зможе це зробити безпосередньо в театрі, де працюватимуть пункти передплати.

Почесною гостею творчого вечора «Такий у нас народ» стане народна артистка України Ніна Матвієнко. Виступлять перед черкащанами і лауреат конкурсу «Голос України» молодий співак Володимир Ковбасюк, дует Діани та Василя Матющенків, тріо бандуристок «Вербена», дитячі колективи.

Тож запрошуємо всіх бажаючих черкащан та гостей Шевченкового краю до обласного драмтеатру 5 червня на 15 годину. Телефон корпункту «Голосу України» в Черкаській області (0472) 41-12-87.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Кримінал

Колишні за гратами

Під час спроби збуту 115 літрів оцтового ангідриду в Сєвєродонецьку затримано двох. Обидва виявилися колишніми співробітниками міліції. Їм загрожує позбавлення волі на 6—12 років.

Співробітники правоохоронних органів також знешкодили організовану злочинну групу, яка займалася збутом прекурсорів — сировини, що використовується для виготовлення синтетичних наркотиків.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

У номер

Ужгород

На ярмарок по інвестиції

Підписано угоду про партнерство між Закарпатською та Орловською областями. З такою новиною нещодавно повернулася з Росії офіційна делегація від Закарпаття, яку очолював голова облдержадміністрації Віктор Балога. У цей час в Орлі відбувався V Міжнародний ярмарок інвестицій. Участь у ньому взяли також делегації регіонів Росії, Італії, Білорусі й Литви. Керівництво Орловської області відвідає Закарпаття на початку червня, повідомляє *наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.*

Одним абзацом

■ Постановою уряду надано 18 мільйонів 46 тисяч гривень на фінансування робіт з ліквідації наслідків стихійного лиха в Закарпатській області.

■ У Євпаторії на теплоході «Корона», який готувався відплисти до Стамбула, митники виявили у старенькому диванчику 710 золотих ювелірних виробів майже на 100 тисяч гривень. Своїх прав на знайдений скарб досі ніхто не заявив.

■ Цьогоріч на Буковині свої доходи у податковій адміністрації задекларували дев'ятнадцять осіб — гривневих мільйонерів.

За повідомленнями інформаційних агентств та власних кореспондентів «ГУ».

Фотофакт

В одній із номінацій загальноукраїнського конкурсу «Кращий комерційний автомобіль 2001 року» переможцем визнано міді-автобус «Богдан», розроблений черкаськими конструкторами.

***На знімку:** представник ВАТ «Черкаські автобуси» Сергій Никифоров з нагородами.*

Фото Олексія ШИБАНОВА (Укрінформ).

Виробництво

Ще 150 нових робочих місць

ВАТ «Швейна фабрика «Володарка» знову підтвердило звання «Кращий роботодавець року-2000». Після реконструкції одного із цехів тут мають роботу 150 трудівниць. На встановленому сучасному обладнанні вони шитимуть чоловічі піджаки.

Купуватимуть нові вироби переважно французи. «Володарка» уклала вигідний контракт з однією паризькою фірмою чоловічої моди — десять тисяч одиниць чоловічого одягу поставлятимуть щомісяця зарубіжному замовникові.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Реалії

Тепло, але дорого

Працівники електронагляду Сосницького району знайшли у СВК «Перемога» «чорну дірку», в яку зникала електроенергія. З'ясувалося, її щедро використовував керівник кооперативу В. П. Електрокотел так опалював його будинок, що й лічильник розпломбувався! Через цю прикрість Сосницькому райсуду довелося розглядати делікатну справу — скільки кіловат спалив електрокотел? А пломба обійшлася господарю в 1000 гривень, які стягнено на користь «Чернігівобленерго».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фотофакт

В Одеському очному госпіталі інвалідів повертають зір інвалідам і учасникам Великої Вітчизняної війни, воїнам-інтернаціоналістам, «чорнобильцям», реабілітованим, членам сімей загиблих.

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

Відпочинок

Дітьми опікуватимуться каратисти

Виконком Чернівецької міськради прийняв ухвалу про організацію оздоровлення школярів обласного центру в літній період. Головну увагу вирішено приділити відпочинку дітей з багатодітних, малозабезпечених та неповних сімей, а також підлітків, схильних до правопорушень. Ними опікуватимуться спортсмени з міжнародної федерації «Карате-до-Сінь-Сьобу».

Діти-сироти з інтернатних установ відпочиватимуть протягом чотирьох змін у таборі «Перлина гір», що розташований у Буковинських Карпатах. А кінотеатр імені Ольги Кобилянської ціле літо проводитиме безплатні кіносеанси для дітей-сиріт і вихованців шкіл-інтернатів.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Актуально

Там, на полі козацької слави

Реставраційні роботи почалися в Державному історико-меморіальному заповіднику «Поле Берестецької битви», що в селі Пляшева Радивилівського району. Активно сприяють цьому лісівники з усіх регіонів України, які не лише переказали на ці заходи 150 тисяч гривень, а й підсобили матеріалами. У Пляшевій нині залучено будівельні бригади держлісгоспів з Бродів, Радехова, Шацька, Млинова. Вже завершено реставрацію дерев'яної церкви XVII століття. Оновлюється і Свято-Георгіївський храм, де покояться останки загиблих козаків: там замінено підлогу, столярку, триває внутрішнє оздоблення стін.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

«Тайная вечеря»
Бориса ОЛІЙНИКА

Телеграма з Москви

Україна, Київ-8, Грушевського, 5,
Верховна Рада, Олійнику Борису Іллічу

Дорогий Борисе Іллічу, щиро вітаємо з присудженням Вам Міжнародної премії імені Шолохова 2001 року за збірку віршів «Тайная вечеря». Раді, що ви, наш брат і соратник, завжди залишаєтеся разом з нами у скрутні часи випробувань нашої багатостраждальної слов'янської батьківщини. Зичимо здоров'я та щастя, нових творчих злетів, з роси і води Вам. Запрошуємо на вручення премії 24 травня о 15-й годині у конференц-залі будинку Ростових, Поварська, 52.
Юрій Бондарев, Сергій Михалков, Арсеній Ларіонов, Петро Проскурін, Валентин Сорокін, Юрій Круглов, Валентин Сидоров, Сергій Вікулов, Борис Шереметьєв.
Редакція газети «Голос України» щиро вітає Бориса Ілліча з черговою заслуженою нагородою.

Зустріч з Архистратигом

За вигоном зустрівсь мені
Верховний
Архистратиг небесних вояків.
— Кого ми бачимо!? — аж крила звів. —
Такі персони, а без охорони...
— Та ми... — затнувсь я. — Ми — із
сіряків. —

Та ви такі, — всміхнувся якось темно.
— Які ж?
— Та вельми тихі, як спите.
Коли ж прокинетеся ...
А проте
Не будем далі углибати в тему. —

Ну, вже як почали,
кажіть до решти.
Бо ми тут кожен на умі собі, —
Не втямиш,
правду скаже, а чи збреше:
Півслова в роті,
кінчик — на губі.

Та все хитруєм ближнього
обстригти,
Хоч нас давно обстригли, як овець.
То, зрештою, хоч ви, Архистратигу,
Скажіть нам, горопашним,
навпростець:

Чого ми варті в цьому світі грішнім?
Чому це в нас — побила б його тля! —
Усе якесь покручене й недійшле,
Немов у Бога вкрали ми теля?

І маємо ж таланту не на гривню,
І до роботи нам воли зрідні,
І воїни, яким немає рівних,
І ратаї, яким нема рівні,

Що від обох америк до австралій
Зерном і потом всіяли лани.
І відчуваєм поклики астральні
Ще з сивої, як Велес, давнини.

І цвіту нашого — по всьому світу,
І світочів сусідам роздали.
Щоправда вдома сидимо без світла,
Напевно, скоро взуєм постоли.

Та ще й Чорнобиль всунули під
стріху,
А він, як змій, прокрався до
грудей...
То вже хоч ви скажіть,
Архистратигу,
Чого ж у нас не так, як у людей?..

— На меч опершись, що палав
огненно,
Задумався на мить Архистратиг.
По тому, обернувши лик до мене,
Сказав, і світ зіщулено притих:

— Пощо ви нарікаєте на долю,
Коли одвіку на своїм горбі
Не в рідну хату несете,
а з дому
Усе — усім,
а тільки не собі?

Пустившись безвість рідного порога,
Так запетляли поміж веж і меж,
Що вже заплутали й самого Бога,
Який не втямить з горнього чертога:
Чи ви ще є?
А коли є, то — де ж?

Та зиркаєте за чужі пороги,
Коб звідти щось приміряти собі.
Ви ж ладні бути схожі хоч на кого,
Аби лиш не на себе,
далебі.

То в малоросьці поведе замули,
То у хохлацьку зманить загородь...
Ви, певно, вже й ім'я своє забули,
Яке в колисці дарував Господь!

І ця розмова стане до потреби,
Коли затямить, зряче і сліпе.
Що перше, як шукати правду в небі,
Знайдіть спочатку на землі себе! —

І він пішов...
Брели із поля вівці.
Пастух з мобільником гукав:
«Цурюк!
І, стямившись,
я крикнув навздогінці:
— Згадав, Архистратигу: ми —
вкраїнці! —
...Не відгукнулось.
Тільки десь у брук
Подаленіло стукотіли вівці.

Прозріння

Вже триста з гаком
штатні муедзини
(не з мусульманських, а з тутешніх
крес)
Так гучно скімлять у кущах калини
Над крученою долею Вкраїни,
Що, схоже, мають з того
інтерес.

Часи мінялись,
а вони — однакі,
Хоч починай із чистого листа:
То жебрали маєтність у поляка,
То плакались цареві за невдяку,
При цім обом цілуючи хреста.

А вже народ любили — до невтерпу!
(Зазвичай, нишком, щоб не чув
москаль.)
Та косували масно на Мазепу:
— Ну вже ж і півень, цей старий...
мастак!
Що дівці б ще — на гульки до
світанку,
Воно ж, старе, звело її в коханки. —

При гетьману ж — до смертного одра! —
Клялись Вкраїну боронить запекло.
Але не встигло й гримнуть з-за бугра, —
Умить Петрові продали
Мазепу.
Як той навзаєм —
клятого Петра,
А сам гайнув зі шведами подалі,
Лишивши славних козаків... на палі.

Сидить козацтво над Дніпром
ревучим.
Такі плачі витискують з грудей,
Що вже й народ
по оба побережжя
замислився:
— А хто ж послав дітей
На вірну смерть, у пазурі ведмежі? —

Доскіпуються — і не без причин:
— То доки ж слухати оцих манкуртів,
Що кинули дітей на смерть під Крути
Та ще й ридають,
гейби ні при чім?!

Чи думають, що нам одбило пам'ять?
Що ми й донині сидимо на палях?
Чи, може, сподіваються вони,
Що нас навік бандурами приспали?
Егей, лукаві, — хай громи вас палять:
Ми вже давно прокинулись,
пани!

Ми вже давно пронизуємо оком
Всю темінь ваших душ,
до глибини
проїдених, як шашеллю, пороком.

Над вами помсти нависає крук.
І доки сонце обертає круг, —
Вам кам'яніть довічно на колінах,
Вимолюючи прощу у невинних ...

Вже й швед цікавиться зоддалеки:
— Воно на палях... ніби й не з руки? —
А нам, — відповідають, — ніби й
зручно:
І видно все, аж ген, поза Батурин.
І так же ловко плачуть нам бандури!

...Віки пливуть,
А штатні примазенки.
В Європі бродять, як і при Мазепі,
Випрошуючи кусень «під народ».
Та назирають:
скільки хто їм кине
у шапку.
І, загрібши до полтини,
...Поза народ
несуть у свій вгород.

Уже ж і воля їм далась, як путнім,
Уже й в Центральній Раді прорекли,
Що ми, пак, суверенні й самобутні,
Та лиш з Оки гармати заревли,
—Дітей послали умирать під Крути,
Самі ж на закордоння потягли
Оплакувать «безвинно незабутніх».

І, повернувши із країв замежних,
Уже й тепер — в посутньо
незалежній! —
Так само плачуть у кущах калини
Над страдницькою долею Вкраїни.
Та лічать до останньої полтини,
І хто, і скільки їм «на сльози» кине.

Та все до Крут женуть, як на пожежу,
Де на могилках
в жалобних одежах
Та чи простять вам — вбиті —
із-під Крут,
Якими ви прикрили підлі спини,
За смерть дітей купуючи Вкраїну?!

А все було... ніколи

За життя матерів
златоусти — поети
вряди-годи навідують домівку,
і то на хвильку:
«Та скоріше, мамо!
Нема ж коли: машина вже під
ворітьми».

Мати, за порогом тицяючи сидора,
побивається: «Ти ж хоч скажи,
як там мій онучок?.. Я ж його ще й не
бачила...»
Не озираючись, відмахується:
«Потім, мамо. Ну ви ж бачите:
ніколи».

...Погнали на Київ.

Коли ж ударить телеграма
І скрикнуть поминальні дзвони,
На грудях рвуть сорочку:
«Мамо!!!
Та ми й не нарадились вами...
Та ми підклали б вам долоні...
Чого ж ви рано так... ой, мамо!»

І невістка в жалобній хустині,
якось так... модно пов'язаній,
тягне за руку підпарубка
крізь поховальне велелюддя,
шепочучи з притиском — до сичання:
«Та йди вже — люди ж дивляться!»
А на увесь загал — розпачливо:
«Синочку!!! Оце ж твоя... бабуся...» —
і розмазує по щоках фарбу.
І онука вперше у своєму житті
знайомиться з рідною бабою,
що вже склала руки... в домовині.

По тому поети налягають на вірші
(і я серед них, грішний).
Заламують руки в піснях і циклах.
Посипають чуприни та лисини
попелом,
аж він заліта у поеми зопалу.
Рими з роками стають обвиклі,
злинялі якісь і немов оскоплені.

Що рідшають чуприни поетів,
то густішає трава забуття
на стежках до могил матерів.
Жовкнуть вірші, як списані асигнації,
котрими силкуються одкупитись
у матерів
за подароване в муках Життя.

Господи!
Ви хоч усвідомлюєте це блюзнірство:
платити за власне життя
списаними асигнаціями?!

А літа пливуть, не вертаючись...

Здоровило — колишній бабин онучок, —
«обробляє» на батьковій канапі
корпус чергової любаски...

У сусідній, занедбаній кімнаті,
у давно несвіжій постелі,
повільно згасає батько — колишній
поет.
Ледве розтулюючи пересохлі уста,
вже другий день беззубо хрипить:
— Сину... води... —
Та почекай там... От уже ж в'їдливий!
Чи не бачиш: нема ж коли, —
гуде у відповідь.
— Сину-у... — це вже востаннє.
Тиша.

Тільки десь далеко-далеко,
на сільському цвинтарі,
ворухнулася забута могила,
і опала.
Та ще над нею осика
затремтіла, зашелестіла осінньо.
І в тому шелесті причулося:
«Сину-у...»
І витихло.
Амінь.

Чекання

Десь він згубивсь у степах,
у вселенській завії.
Так от... пішов.
І по ньому — лиш вітер і сніг.
...Жінка скрадливо
ховає сльозину за вію.
Спиться законному.
Діти літають ві сні.

Так і тоді
завірюха крутила вороже...
Журно обняв:
«Ти ж чекай, — обіцяв: —
повернусь».
Ще й під вінцем
завмирало під серцем: «А може?..»
Суджений нелюб
кусав насторожено вус.

Роки минались.
Діти та будні обсіли.
Все ніби втихло. Спливло.
Увійшло в береги.
Тільки ж, бува,
щось загортає двері у сіни, —
Скинеться чайкою,
а за дверима — сніги...

Весни дарують жіноцтву
манливі замрії.
Будять притайне,
на грудях хвилюючи шовк.
Тільки вона — понад весни —
чекає завію
З білих снігів,
у які він востаннє пішов...

Фото з архіву «ГУ».

Зустрічі з колегами в ритмі нон-стоп

(Початок на 1-й стор.).

Україна хоче бути прийнятою до клубу друзів Генерального секретаря ООН з проблем Абхазії і «ширше брати участь» у процесі врегулювання конфлікту в цьому регіоні, заявив Президент України Леонід Кучма в Мінську на зустрічі з Президентом Грузії Едуардом Шеварднадзе.

Л. Кучма наголосив, що «питання врегулювання абхазького конфлікту серйозно порушується на всіх рівнях». Детальніше ці проблеми президенти обговорять під час саміту ГУУАМ, що відбудеться 6—7 червня в Ялті.

А підсумок саміту СНД у Мінську добре охарактеризував прем'єр Білорусі Володимир Єрмошин: «Співдружність — у стадії прагнення жити»... Можна лише додати, що це прагнення триває вже багато років.

Фото Укрінформу.

За «справу Каладзе» взявся сам Шеварднадзе

Батька викраденого злочинцями Левана Каладзе — Карло Каладзе прийняв президент Грузії Едуард Шеварднадзе. Зустріч проходила за зачиненими дверима, проте не важко здогадатися, що йшлося про найшвидше звільнення брата грузинського легіонера італійського «Мілана», колишнього гравця київського «Динамо» Кахи Каладзе. Карло Каладзе після розмови з президентом категорично відмовився від зустрічей із журналістами. Саме таку умову поставили викрадачі.

Нагадаю, що Левана Каладзе викрали з поліклініки двоє переодягнених у форму поліції злочинців. Його вивезли в невідомому напрямку на автомобілі білого кольору. Марку машини з'ясовують. Пізніше родині Каладзе зателефонували і повідомили місце, де вони можуть знайти листа з умовами викупу. Лист написано рукою Левана. Він поінформував, що за нього вимагають 600 тисяч доларів. За деякими даними, родина погоджується виплатити ці гроші.

Єдине, що стало відомо після зустрічі батька викраденого з президентом: Каладзе-старший не підтверджує повідомлень низки ЗМІ про те, що викрадачі підкинули родині відеокасету, на якій знято його сина. «Це неправда», — сказав Карло. За його словами, жодної нової інформації про Левана поки що немає.

Федерація футболу Грузії вкрай занепокоєна тим, що сталося. Прес-аташе федерації Мамука Кварацхелія заявив, що цей випадок, безперечно, негативно позначиться на психологічному стані збірної команди перед матчем з Італією. До того ж під питанням залишається участь Кахи Каладзе в цьому відбірковому матчі чемпіонату світу-2002. І не лише його... Практично всі футболісти грузинської збірної заявили, що не вийдуть на поле Національного стадіону імені Бориса Пайчадзе в Тбілісі, якщо брата Кахи Каладзе не буде звільнено до другого червня. Атмосфера в збірній пригнічена, каже головний тренер першої команди Грузії Давид Кіпіані. До всього іншого ніяк не може виїхати з Амстердама ще один лідер збірної, футболіст «Аяксу» Шота Арвеладзе. Шота та його колишнього одноклубника, нині другого тренера збірної Данії Міхаеля Лаудрупа, допитують співробітники місцевої податкової поліції у зв'язку з фінансове управління іменитого клубу «Аякс» звинувачують у невиплаті податків на суму понад два мільйони доларів. Цілком імовірно, що футболісти будуть змушені виступати в суді як свідки.

А збірна Італії у зв'язку з інцидентом у Грузії та політичними подіями, що паралельно відбуваються у країні, зажадала від грузинської федерації футболу особливих заходів безпеки.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Наступним президентом США може стати Клінтон. Хілларі

Досить неприємні для президента Джорджа Буша новини принесло останнє загальнонаціональне опитування громадської думки, проведене спільно журналом «Тайм» і телекомпанією Сі-ен-ен. На запитання, «чи є Буш лідером, якому ви довіряєте, чи у вас є якісь сумніви і застереження», 53 відсотки відповіли, що у них є сумніви.

Як зізналися рівно половина учасників опитування, якщо Буш 2004 року вирішить переобиратися, то вони навряд чи за нього голосуватимуть. Ті, хто проводив дослідження, спробували також з'ясувати, кого з представників Демократичної партії американці хотіли б обрати своїм наступним президентом. Найбільше голосів набрав колишній віце-президент Альберт Гор. А на другому місці несподівано опинилася колишня «перша леді» країни Хілларі Клінтон — нині сенатор конгресу США від штату Нью-Йорк.

Офіційно вважається мертвим

Мешканця німецького міста Ганновера, помилково оголошеного загиблим у авіакатастрофі літака «Конкорд» у липні минулого року, відмовляються визнати живим. Непорозуміння сталося тому, що 63-річний Гайнріх Верхарн, який аж ніяк не скаржиться на своє здоров'я, є цілковитим тезкою 94-літнього Гайнріха Верхарна, котрий загинув у тій аварії.

За словами Верхарна, в усі держустанови надійшла інформація про його «загибель». Тому йому не приносять пошту, його банківські рахунки заблоковано, а медичну страховку анульовано.

«Мені довелося скрізь реєструватися заново. А це не так просто, особливо, коли тебе офіційно вважають мертвим», — сказав Верхарн. За повідомленням Anаnova. com, представники банку вже вибачилися за прикру помилку і пообіцяли виправити її якомога швидше.

Двоглаві сосиски

Якщо колишній управсправами президента Павло Бородін зажив собі слави і викликав інтерес правоохоронних органів зарубіжжя на терені реставрації Кремля, то нинішній — вирішив виділитися тим, що відкрив кав'ярню. Просто на території Кремля. Це перше явище «общепиту» в історії цього комплексу будівель.

Отож нинішнього тижня у Державному Кремлівському палаці (ДКП) відбулася церемонія відкриття кав'ярні-бару. Проводив церемонію сам ініціатор проекту — управсправами президента РФ Володимир Кожин.

Кав'ярня розмістилася просто всередині ДКП, ліворуч від парадного входу. Приміщення являє собою обідню залу приблизно на 200 осіб. Обслуговуватимуть відвідувачів у новому закладі кухарі із комбінату харчування «Кремлівський». Раніше в цьому приміщенні була дипломатична кав'ярня, де вечеряли дипломати й почесні делегації перед початком засідань. А ще там влаштовують банкети і невеликі прийоми. Проте всі ці заходи відбуваються переважно після 17-ї години, а до цього часу приміщення простоює. «Це не діло!» — вирішили в адміністрації Путіна. І тепер кожен, хто прийде подивитися на місцеві пам'ятки, завжди зможе зайти до кав'ярні, щоб посмакувати кави, з'їсти сосиски чи пообідати. Ціни? Від 6 до 25 доларів...

Але не в грошах щастя. Головна особливість нової кав'ярні, вважає представник управсправами, — її їжа. Кожну страву кремлівські кухарі приготують тут з продуктів, привезених з підсобних господарств управління справами президента. В цих господарствах вирощують худобу, птицю, овочі та фрукти спеціально для президентського оточення й урядовців.

На думку кремлівських чиновників, відкриття кав'ярні стало першим кроком до побудови інфраструктури, що обслуговуватиме туристів, які відвідують Кремль. На наступному етапі до неї увійдуть кілька виносних яток, встановлених на території Кремля. В них можна буде купити газовану воду, соки, випічку й бутерброди. Правда, щоб купити їжу в кав'ярні і ятках КХ «Кремлівський», потрібно придбати квиток на екскурсію в Кремль, бо інакше людей на його територію не пускають.

Ось як Кремль переходить на ринкові рейки. Цікаво, чи дочекаються росіяни, що численні президентські дачі в несезон можна буде орендувати «простим смертним»? Чи, наприклад, використовувати під чартерні рейси президентський літак тоді, коли Путін працює в Кремлі? Теж вельми вигідна справа.

Яна СТАДІЛЬНА (за матеріалами російської преси).

Хроніка. Факти. Події

■ Токіо

Військовий альянс зі США

Представники керівництва сил самооборони Японії повідомили про те, що глава цього відомства генерал Накатані наприкінці червня відвідає Вашингтон, де проведе серію зустрічей з керівництвом Пентагону. Зокрема, 22 червня Накатані зустрінеться з главою оборонного відомства США Дональдом Рамсфелдом. Основна тема переговорів — обговорення умов створення військового альянсу двох країн, а також плани США щодо створення НПРО.

■ Лахор

Трагічний феєрверк

В адміністративному центрі пакистанської провінції Пенджаб стався вибух в одному із цехів фабрики з виробництва феєрверків. За попередніми даними, п'ять осіб загинуло, кілька десятків дістали поранення. Вибухом повністю зруйновано одну з будівель фабрики. Можливо, що під завалами досі перебувають люди.

■ Москва

Татові привіт

Лідер ЛДПР Володимир Жириновський привітав дочок президента США з Днем захисту дітей. При цьому він настійно рекомендував їм слухатися тата.

Можна купатися

У Москві відкрили 43 зони відпочинку. Найбільше їх — у Північному окрузі. Це дев'ять місць, у чотирьох з яких дозволено купатися. До літнього відпочинку москвичів дно водойм і ставків очищено від сміття, зроблено аналізи прибережного піску та води.

■ Вашингтон

Стала бакалавром у 100 років

100-річна жінка з американського штату Айова отримала до свого дня народження незвичайний подарунок — диплом про закінчення коледжу університету в Омасі. Володарка диплому Міртл Томас навчалася майже 20 років.

10 тисяч за грамотність

Приз у 10 тисяч доларів, кубок і товсту купку книжок отримав 13-річний американський школяр Шон Конлі, який виграв національні змагання з правопису. Конкурс, у якому взяли участь 247 дітей, тривав три дні.

■ Преторія

Знак згори

Масивна статуя прем'єр-міністра ПАР часів апартеїду впала в день 40-річчя створення республіки. Спочатку поліція припустила, що падіння статуї Стрийдома, що збіглося з датою, яка у мешканців ПАР асоціюється з апартеїдом, може бути умисним саботажем. Проте після огляду місця події поліцейські встановили, що йдеться, наймовірніше, просто про нещасний випадок.

■ Дос-Пальмас

Хотіли, як краще...

Філіппінська влада не має інформації про загибель заручників, захоплених терористами з угруповання «Абу Сайяф». У ніч на п'ятницю військові підрозділи зробили невдалу спробу їх визволити. Військова операція провалилася, а ісламісти змогли захопити в заручники ще 17 рибалок з острова Холо (спочатку терористи утримували 20 осіб, захоплених під час рейду в курортному містечку Дос-Пальмас; серед заручників — троє громадян США).

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Вигойте «Чорного доктора»

 Вітчизняний стиль

— Одне з найрідкісніших вин Криму з такою назвою давно і хронічно хворіє на фальсифікат. Хоча відомо, що унікального багато не буває, гідність справжнього цілющого напою зневажають підробками наймасовіше. Пляшки з престижною етикеткою, виставлені чи не в кожному магазині, на пляжах, базарах, у кафе і ресторанах, — суцільна підробка, — каже начальник цеху «Архадересе» (у перекладі — старовинні підвали в ярах) радгоспу-заводу «Сонячна долина» Валентина Василівна Карзова.

Щороку тут, і ніде більше у світі, випускають 1,5—2 тис. декалітрів — майже 5 тисяч пляшок «Чорного доктора». Зважаючи на шалений попит на елітарний напій, торік заклали на витримку найбільше за останнє десятиріччя — 3,5 тисячі декалітрів. Збільшити його виробництво вдасться не скоро. Численні спроби перенести сорти винограду Екім-кара (тюркською — «чорний доктор»), Джеват-кара, Кефесія та інших складових цілющого напою, що являють собою цінний генофонд кримських аборигенних сортів і зростають лише в Сонячній долині, не давали очікуваного ефекту. Хоча врожаї були значно вищі, плоди втрачали свої смакові якості й лікувальні властивості. Справжнього «Чорного доктора» з них викохати не вдалося. Тож дійсний масштаб і стрімкість поширення фальсифікату уявити не важко.

Лікує лише справжній

— Раритетна марка цього знаменитого трунку підтверджує давню істину: вино — продукт місцевості, — зауважує Валентина Василівна.

Та якість напою визначається не лише сортом, кліматом, висотою над рівнем моря, кількістю сонячного тепла і складом грунту, які не перенесеш в інший район, а й досвідом, майстерністю, інтуїцією та фантазією винороба. Таємниці виготовлення доброго вина віками передають з покоління в покоління як найдорожчий спадок. Тонкощі цього мистецтва донесли до нас через століття народи, які заселяли благодатне південно-східне узбережжя Криму.

Уже у IV ст. до нашої ери славилися чудодійним вином околиці мису Меганом, які уподобали древні греки. Кам'янисті грунти долини, де сонця стільки, що трава вигорає вщент уже у травні, особливий мікроклімат напівпустелі та віковічна праця виноградарів і виноробів створили колекцію сортів винограду і зажили в усьому світі слави центру виготовлення найунікальніших вин.

У середньовіччя Сонячна долина стала місцем паломництва законодавців виноробства. Вони скуповували виноград або сік і відправляли у свої країни, звідки вина поверталась уже як французькі або німецькі за величезні ціни.

Не випадково саме тут, де завжди опадів лише 200 міліметрів на рік і більш як 300 сонячних днів, міністр внутрішніх справ Російської імперії граф Кочубей 1804 року відкрив перше училище виноградарів і виноробів. Промислові виноградники, розведені тут князем Левом Голіциним, придбав нащадок великого князя Святослава Ярославовича Чернігівського з родової гілки Івана Козельського, прозваного Іваном Гірчаком, — син останнього канцлера Росії Олександр Горчаков. Так утворились унікальні підвали для виробництва і витримки вин «Архадересе» — прототип «масандрівських». Вони зберігають вино й понині. Під древніми склепіннями — довжелезні ряди велетенських дубових бочок, в яких визрівають найделікатесніші вина. На всіх знаменитих винах маєтку Архадересе, які постійно отримували найвищі нагороди на виставках у Києві, Парижі, Лондоні, Льєжі, Афінах, були етикетки з фамільним знаком Гірчаків — гербом Чернігова.

Колекція відзнак радгоспу-заводу «Сонячна долина» традиційно і незмінно поповнюється щороку. Тут виробляють понад 10 десертних та міцних марочних вин. На міжнародних конкурсах і дегустаціях у різних країнах вина Сонячної долини удостоєно 55 золотих і 25 срібних медалей та чотирьох гран-прі. Перші місця на аукціоні Сотбі в Англії незмінно посідає «Чорний доктор», який має 5 золотих і срібну медаль.

— Уперше цей сорт випробували у 1933—1934 роках, — мережить свою розповідь науковою статистикою, легендами і віршами Валентина Карзова. — Вже 1940 року вино, виготовлене в селі Кози, здобуло найвищу оцінку на Всесоюзній дегустації в Москві. З того часу бурхливо шириться його слава і, на жаль, кількість фальсифікованих пляшок. Спочатку продавали його під назвою «Рубінове кримське». А поліпшивши оригінальну марку вина і врахувавши лікувальні властивості справжнього еліксиру, у 1967 році назвали «Чорний доктор». Справжній напій має гранатно-червоний колір, а в промінні світла виграє рубіном. На смак — букет вина з тонами чорносливу, шоколаду і ванілі, сушеної груші, молочних вершків і царгородської шовковиці та інших екзотичних фруктів. Пікантна бархатиста терпкуватість не заважає вину бути м'яким і гармонійно злагодженим. У вині — 16% спирту і стільки ж цукру. Витримують це рідкісне вино з накопиченням цукру у винограді не нижче 22% протягом двох років класичним способом лише у дубових бочках за температури не нижче і не вище плюс 14 градусів. Саме такий режим у підвалах «Архадересе».

Особливо цінне вино тим, що, за визначенням медиків, має радіопротекторну дію, Р-вітамінну активність, значний вміст вітамінів В1, В2, В6, В12 та найрідкісніші органічні кислоти й біологічно активні речовини. На диво легко засвоюються глюкоза і фруктоза, напій є додатковою енергопідтримкою для серця. Це чудодійне вино найблаготворніше впливає на стан судин при атеросклерозі...

З найдавніших часів вином з аборигенних сортів — складових «Чорного доктора» — гоїли, як ліками, людей, котрі втратили велику кількість крові, недужих і знесилених. Воїнам, які поверталися з поля бою, завжди давали саме таке вино. Ним навіть промивали рани. Завдяки високим бактерицидним якостям напою, значному вмістові таніну швидко затягувалися місця найглибших поранень. Терпке вино діяло не гірше сьогоднішньої «зеленки» з плівкою.

Врятуйте від фальсифікації!

Усіх цих цілющих див немає у підробках. Ця проблема, а разом з нею — зниження престижу кримських вин і, відповідно, економічних втрат, постали на повен зріст. То як захистити перлини кримських виноробів від вульгарних копій? Валентина Карзова розповідає про справді титанічні зусилля колективу задля захисту доброго імені вина і його творців. Вони постійно змінюють малюнки на етикетках і форми пляшок, настійно вдосконалюють закрутки. Застосовують фігурні графинчики, сувенірні дубові бочки. Відкрили власні спеціалізовані магазини в себе, в Судаку і Сімферополі. Продавати безцінні вина треба тільки з гарантією якості. Та захиститися від навали підробок вдається лише на певний час. Бо сьогодні від «джентльменів чорного ринку» не рятують ні корки з Португалії, ні термоусадочні ковпачки з Австрії. Підробляють усе. Найчастіше відмивають етикетки найдешевших вин, наклеюють «Чорний доктор» і продають у десятки разів дорожче. Тост навіть іншого кольору, не те що смаку справжнього вина.

Жодного разу, навіть у часи скрути з зарплатою, «Чорний доктор» у рахунок платні не видавали і не видаватимуть. Тож запевнення численних реалізаторів фальсифікату в тому, що вони якраз і є знедоленими виробниками унікального вина, котре змушені продавати за десятку через безгрошів'я, — то найтиповіша вигадка, на яку найчастіше «клюють» безжурні курортники. Це стосується і побратимів «Чорного доктора» — «бомондного», вишуканого «Чорного полковника» трирічної витримки, який теж має бактеріостатичну і бактерицидну дію на патогенні мікроорганізми, Р-вітамінну активність, підвищує імунітет. Це вино, хоча й недавно створено, вже вшановано золотою медаллю міжнародної проби. Підпільні цеховики руйнують престиж і поцінованого чотирма золотими медалями «Портвейну червоного кримського», «Портвейну білого кримського» з його 5 золотими і срібною медаллю, «Мадери кримської» з трьома золотими медалями, «Сонячної долини», нагородженої 6 золотими і 5 срібними медалями...

Доки держава втрачатиме величезні прибутки, заплющуючи очі на щільну павутину, сплетену фальсифікаторами доброго кримського вина в усіх регіонах України? Доки люди втрачатимуть здоров'я замість зцілюватися вишуканими напоями чудодійних властивостей? Сьогодні знову, як за часів НЕПу, ми тонемо у стрімких потоках дешевої красиво оформленої горілки. До 30 найменувань на кожному прилавку. І майже задарма. А легкі, десертні білі й червоні натуральні вина майже нікому не потрібні. Розливши по країні спирт, ми цим нищимо беззахисні виноградники і губимо вітчизняне виноробство, а з ним і традиції культурного застілля. Про які лікувальні властивості вина можна казати, дивлячись на нетверезих чоловіків, жінок і навіть підлітків?! У нас це стало соціальною бідою. Невже комусь вигідно, щоб шабаш тіньових ділків тривав з таким розмахом і цинізмом?

Професіонали творення вина переконані: доки Верховна Рада України не ухвалить закон "Про вино", як це вже зробили у більшості країн світу, ладу у виноробстві не буде. Без цього закону нині вже просто не обійтися. Недаремно ще древні казали: мудра і квітуча та держава, де росте виноградна лоза. Чи не тому так актуально звучить нині й цитата з «Керівництва з виноробства», виданого понад 100 років тому:

«Час звернути належну увагу на галузь господарства, яка в усіх країнах, де тільки дозволяє займатися нею клімат, становить джерело народної заможності. Це виноградарство і виноробство. Час вжити заходів, щоб позбавити наші ринки від навали іноземних вин, які виносять на кордон наші мільйони». Тоді ці слова почули. Чи почують сьогодні?

Віктор ХОМЕНКО.

Привіт із Хутора!

Читаймо «Голос» разом

Серед уважних і прискіпливих читачів нашої газети — і дід Панько з Хутора. Не знаєте такого? Значить, не на Житомирщині живете. Бо в цій області діда Панька всі знають. Коли гостропроблемне інтерв'ю в ефір виходить, то автором його є головний редактор обласного радіо Василь ОСТАПЧУК. А коли з радіодинаміка вихлюпується гумор, це значить, що біля мікрофона вже не журналіст, а дід Панько з Хутора. За підсумками творчого конкурсу «Світ уціліє, бо сміявся» за 2000 рік Василеві Остапчуку присвоєно довічне звання «Живий класик» (знай-но гумористів!), а також непорушне членство в Партії любителів українського гумору (ПЛУГ).

Колега-журналіст пер отого ПЛУГа і під час інтерв'ю з ним. Тож дід Панько почав було бурчати:

— Доки на сторінки газети потраплятимуть статті усіляких чиновників із солідними титулами, які довго й нудно доказують, що два по два — чотири? Я це ще з лікнепу знаю.

Перебивши його, пан Василь побажав, щоб на найважчі теми «голосоукраїнцям» вдавалося писати так само цікаво, як Людмилі Коханець — про політику. Потім подякував за розвороти з історії становлення української державності. А ще за те, що саме публікації в «Голосі» надихнули його на написання деяких гуморесок. А прикладом цього може бути ось ця, яку сьогодні публікуємо.

Олексій КАВУН.

Лист до Олігарха

Шановний пане Олігарху!

Звертаюся до тебе по допомогу як до останньої інстанції. Пробач, звичайно, що на «ти», але, як стверджує директор нашої Хутірської школи, ти за віком молодий. Він тебе бачив, коли ти на передвиборних зборах бив себе в груди, обіцяючи кожному, хто проголосує за тебе, по мішку цукру. Дав, правда, по кілограму, але, я думаю, що це не твоя вина, це, мабуть, розікрали оті твої довірені особи. Принаймні той, що живе в нашому Хуторі, тепер навіть свинячі помиї підсолоджує. Сало, каже, так смачніше. Як у шоколаді...

Буду, Олігархе, з тобою на ти. Я тебе не бачив, але думаю, що ти хлопець молодий і спритний. Хіба старий зможе всидіти на газовій трубі? Я пробував. Як був у гостях у дочки в Житомирі, підставив до стіни драбину, видерся нею до труби, якою надходить газ, і сів. І що ти думаєш? Впав і два ребра зламав. Місяць у лікарні провалявся. Ото й уся насолода. Труба тонка. А ти п'ять років просидів. Бідолаха, це так незручно! Тож добре, що зняли тебе з тої труби. Бо якби сам став злазити, то, хоч і молодий, теж міг би ребра поламати.

Та перейду «до своїх баранів», як каже згадуваний директор школи, тобто до проблем Хутора.

Я робив оце самокрутку з якоїсь старої газети і прочитав, що чи то ти, чи то хтось із твоїх родичів побудував у Києві на Хрещатику серед асфальту міст тисячоліть. І коштує оте диво сто тисяч доларів. Це ж у переводі на наші рідні гривні колгоспний самосвал не повезе! Але ми не заздрісні, нам чужих грошей не рахувати. Тим більше що міст тисячоліть, як я второпав з того шматка газети, надзвичайно гарний: весь світиться, наче у казці. От ми тебе й просимо: а чи не подарував би ти нам один прольот того мосту. Нам він ой як пригодиться. Як в кінці п'ятдесятих років наш дерев'яний міст через невеличку річку Смердюшку завалився. І знаєш чому? А ми, дурні, зібрали великий урожай кукурудзи, весь його завантажили на воза, зверху отаким рапортом привалили і з радістю повезли районному начальству. Місток і не витримав, обвалився. Кінь Гнідко зламав ногу, врожай потонув, а я, їздовий, язика прикусив. Постраждав нізащо!

Відтоді весь наш Хутір ходить у район убрід через Смердюшку. Одне добре: жодне начальство до нас не заїжджає.

То ти скажи там своїм виконробам, аби шість метрів мосту тисячоліть завезли до нас на Хутір. То за Житомиром. Як їхати на Бердичів, одразу праворуч. Шість метрів нам вистачить, аби перекрити Смердюшку. Будемо ходити мостом і тебе згадувати...

Отака просьба у нас, хуторян, до тебе. З оказією передамо тобі подушечку, аби, як знову на газову трубу вилізти захочеш, сидіти було приємніше, а головне —м'якше. Її вже моя баба шиє. Чесно скажу тобі, Олігархе, що для такої мети я і гусака не пожалів. Баба його поскубла, то пір'я пішло тобі на подушку, а м'ясо, звиняй, ми з'їли на Різдво. За твоє здоров'я, звичайно!

Слухай-но, ще одне питання маю до тебе. Олігарх — це прізвище твоє? От забув директора школи про це запитати. Але, я думаю, що моє пісьмо тебе знайде. Отож підписую конверта: «Київ, Олігарху».

Звиняй за почерк. Трохи недобачаю — світло вимкнули. Ну, та, як каже баба, жду прівєта, тобто прольоту мосту. Тримайся за трубу. І все буде нормально.

Пиши.

З Хутора, що біля Житомира, дід Панько.

Лист діда Панька розбірливими літерами переписав Василь ОСТАПЧУК.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Путівка в життя

— Прізвище?

— Сидорчук.

— Так-так-так... Ага, є: Сидорчук Андрій Іванович, розпишіться у цій відомості. Молодчина! Ну, що ж, Андрію Івановичу, вручаючи вам цю путівку, причому путівку не на якісь там Канари, а путівку в життя, я хочу вас від усієї душі привітати і побажати, щоб і в цей мерзосвітний час вам завше посміхалася Фортуна!

— Спасибі!

— І ще. Тепер разом з путівкою в життя ми кожному вручаємо і грошову допомогу — 50 гривень. Розпишіться...

— Із задоволенням! Дозвольте, але тут написано, що це допомога на поховання. Як же так, адже я тільки починаю життя.

— Ось і добре, просто чудово! Поздоровляю! Хоча я вас уже поздоровляв. Коротше кажучи, пане Сидорчук, не затримуйте, будь ласка, чергу. Не хочете брати гроші, не треба, маєте повне право.

— Беру, беру... І справді, як же я без цієї допомоги?

Нова прикмета

Павло Покотило вірив у прикмети. Цю віру ще з дитячих років прищепила йому матуся. Він, наприклад, знав: якщо розсипати сіль — сварка буде; коли упав з рук шматок хліба або коли кіт умивається — гості навідаються. А коли, виходячи з дому, щось забув і повертаєшся або коли чорний кіт перебіжить дорогу — обов'язково не пощастить.

Мешкаючи в місті, Павло поступово впевнився і в сучасних міських прикметах. Якщо в міському транспорті хтось поступається місцем людині похилого віку, значить той, хто на це зважився, виходить на першій же зупинці. Якщо змійовик для сушіння рушників у ванній гарячий — отже, надворі літо, якщо холодний — зима. А коли двірники, зібравшись у бригаду, ретельно прибирають біля будинків — чекай на комісію.

Останнім часом Павло почав прислухатися і придивлятися до новітніх прикмет, які йдуть від радіо і телебачення. От і вчора, встав уранці — і в нього засвербіла долоня лівої руки, а це за старою прикметою мало означати, що він у тій руці триматиме якісь гроші. Повеселішав Павло. Це, напевне, сьогодні зарплату отримає, яку щодня обіцяють та не платять ось уже четвертий місяць. З бадьорим настроєм почав одягатися. За звичкою, перш ніж піти, ввімкнув на кілька хвилин телевізор. А там... рекламуючи пристрій для масажу шкіри, якась дівиця, дурнувато посміхаючись, показувала телеглядачам майже повністю оголеною ту частину свого тіла, яку самому в себе неможливо побачити і комусь соромно показати.

«До чого б це воно? Що це за прикмета? Мабуть, не до добра», — з гіркотою подумав Павло, виходячи з дому. І... не помилився. Замість обіцяної зарплати, образно висловлюючись, отримав те, що побачив по телевізору. Нова прикмета спрацювала безпомилково, поклавши на обиді лопатки стару.

Феодосій ЛУЗАН.

7 мішків гречаної вовни

Управління персоналом

До 3 тисяч кухарок випускає щорічно Кизяківська кулінарна академія. У Банановому Маразмадорі вже не залишилося жодного органу влади, де не протирали штани її випускники.

Все чьотко!

Набагато чіткіше та організованіше почали працювати правоохоронці міста Кизяківська після того, як у них було проведено розмежування обов'язків: хто повинен брати хабарі, а хто — боротися з корупцією.

Відгукнись!

Шукаю єдиного. Постійним клієнтам знижки.

Кримінальні розборки

Губернатор штату Нью-Кози на одній із нарад зробив голові Кизяківської райдержадміністрації суворе попередження.

Вчасно

До великої та беззавітної любові свого народу приступили нардепи Бананового Маразмадору. Дехто стверджує, що це аж ніяк не пов'язано з тим, що на носі чергові вибори!..

Знай наших!

На аукціоні «Сотбіс» за 25 мільйонів доларів було продано картину-мазню нікому не відомого художника А. Цибульки. Як стало відомо пізніше, придбав цей шедевр сам А. Цибулька.

Новина демократії

У виборах губернатора штату Нью-Кози з величезним відривом переміг Джон Сидор. І що з того, що в його виборчу кампанію місцеві мафіозі вклали 10 мільйонів доларів, головне, що вибори пройшли цілком демократично!

Із листа до редакції

Позавчора ми, бомжі Степан та Іван, знайшли на смітнику три качани від кукурудзи, вчора — майже відро картопляних лушпайок, а сьогодні — хоч і смердючого, та не до кінця обсмоктаного оселедця. Тому ми рішуче відкидаємо твердження опозиціонерів про те, що наш народ погано живе. Вимагаємо притягти наклепників до суворої відповідальності, аж до найвищої міри покарання.

Велике прохання

Хто знає, де я знаходжуся, — терміново повідомте мені!

Інтелектуальна гра

Знайди хоча б одну відмінність між народним депутатом і мафіозі.

Олександр ПЕРЛЮК.

Тези і антитези

■ **Без добрих намірів дорога до пекла залишиться невимощеною.**

■ **Українці дуже талановиті, і тому кожний хоче стати гетьманом або поетом.**

■ **Інститут підвищення кваліфікації народу заняття має проводити в пустелі.**

■ **Чоловік, котрий всіх безкарно продає, — перша ознака безсмертя народу?**

■ **Як важко українцеві вдома знати путню дружину і як легко американцеві — в Україні!**

■ **Бардак у Росії існує для того, щоб ми його наслідували.**

■ **Україні потрібен супергетьман, бо звичайних — 50 мільйонів.**

■ **Жінки — майже завжди матеріалістки, чоловіки — ідеалісти-аліментники.**

■ **Стабільність надійніша не тільки від поступу, а й від паралічу.**

■ **Відповідаючи запитанням на запитання, відчуваєш себе євреєм.**

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Фотоконкурс

«Україна: 10 років незалежності»

Сказання про нашу еру

Що таке десять років? Це ціла епоха з мільйонами миттєвостей — сумних і радісних. Та коли згадуєш про минуле, погане не хочеться сприймати всерйоз. А особливо напередодні ювілею. Можливо, тому що це Історія твоєї молодої країни, яку творив і Ти. Коли відстоював свої переконання у серпневому 1991-му, заручався з морем чи радів перемозі своєї команди в далекому Сіднеї. Або просто йшов центральною вулицею міста з парасолькою.

А журі конкурсу чекає від професіоналів та аматорів фотографії, в яких було б відображено життя країни за останнє десятиріччя. Про умови конкурсу можна дізнатися на сайті Укрінформу: http://photo. dinau. com

Страховка для «екстремалів»

Центр

Із продукцією науково-виробничого об'єднання «Респіратор» можна вижити у вогні, воді, отруйній атмосфері й космічному вакуумі. Однак руйнація вітчизняного наукового потенціалу — стихія, перед якою професіонали безсилі.

Пахло степом і... малосольними огірками

До підвалу ведуть надщерблені східці. Там, унизу, в оточенні картонних ящиків і пластикових мішків — свідок епохи: спускальний апарат серії «Космос». Величезна металева куля із задраєним люком. На такому самому приземлився Юрій Гагарін. На такому сідали десятки його наступників. А ще — так звані «біологічні об'єкти», тварини і рослини, що їх запускали з дослідницькою місією.

На цих «кульках» стояла **система регенерації повітря, розроблена і виготовлена в НВО «Респіратор».** Участь у запусках супутників донеччани стали брати починаючи з 1973 року. Крім унікальної апаратури, яка підтримувала «земну» атмосферу всередині (за двадцять із гаком років —жодної відмови), науковці створили спеціальну наземну лабораторію для обстеження тварин безпосередньо після посадки.

— Лабораторія складалася із шести наметів з усім необхідним начинням, — каже Анатолій Болгов, «ветеран» космічної тематики об'єднання, — і напнути їх ми повинні були просто в чистому полі за дев'ять хвилин.

Усередині нагрівали, якщо була зима, або охолоджували повітря, якщо спека. І там проходили обстеження, наприклад, мавпи чи пацюки. Коли космонавти дізналися про таку лабораторію, обурилися: мовляв, тварин полюдськи зустрічають, а нас виймуть із апарата і посадять під дощем чи снігом. Після цього було вирішено використовувати наші намети і для космонавтів.

Особисто Анатолій Іванович зустрів сімнадцять екіпажів.

— Просто з вертольота скидаємо намети, щойно торкнулися землі — і бігом, усе на собі несемо, — продовжує мій співрозмовник. — Поки космонавтів виймуть із спускового апарата, ми вже крісла понадували, всередині нагріли, вони відпочинуть хвилин сорок, пройдуть первинне обстеження — і поїхали собі. Пам'ятаю, якось Вікторенко сів і каже: «Як степ пахне...». А потім повів носом: «І ще якийсь запах...». У нас саме в рюкзаках огірочки малосольні лежали, це їх чути було. Він як дізнався: «Хлопці, дайте одного!». Але лікар тут як тут: мовляв, не можна, всю картину крові зіпсуєте.

Востаннє донеччан покликали на запуск супутника в 1996-му. Це була спільна робота з американцями: у космос відправляли мавп. Планували ще один політ, але, кажуть, заокеанські «зелені» здійняли такий галас, що конгрес припинив фінансування робіт. «Космічні» замовлення з боку української держави зникли ще раніше. А польова лабораторія згорнута і запакована — ось вона, в куточку цього підвального приміщення. Готова до роботи в будь-який момент.

Госпіталь за 45 хвилин

Утім, лабораторія в наметах стала поштовхом для іншої розробки — мобільного шпиталю. Один із них — на озброєнні Міністерства з надзвичайних ситуацій України, ще два — у російському відомстві. Разом з українськими рятівниками дітище НВО «Респіратор» допомагало жителям турецьких та індійських селищ, зруйнованих землетрусом, мешканцям українського Закарпаття після повені, потерпілим в аварії літака під Салоніками, учасникам натовських навчань Сі-Бриз...

Можливостями українського шпиталю захоплюються місцеві жителі та іноземні рятівники. І хоча аналогічне оснащення є в рятувальних частинах інших країн, лише українці можуть працювати цілком автономно, не під'єднуючися до зовнішніх джерел електроенергії, води, каналізації тощо, і за будь-яких умов навколишнього середовища. Всередині надувних модулів загальною площею 1300 квадратних метрів — усе необхідне для життя і лікування, від операційних блоків до кондиціонерів та біотуалетів. І все це розгортається на поверхні грунту чи навіть сніговому покритті за якихось сорок п'ять хвилин.

«Їхні» апарати в наших шахтах не витримують

Головною спеціалізацією «Респіратора» уже багато років поспіль залишається робота на гірничу галузь, і не лише нашої країни. Ось він, знайомий кожному підземникові, ізолюючий саморятувальник: без нього спуск під землю заборонений. Важить близько трьох кілограмів, у разі загазованості рудникової атмосфери дає можливість покинути небезпечне місце або пересидіти кілька годин в очікуванні рятувальників.

У лабораторії ізолюючих саморятувальників на полиці виставлено одразу кілька апаратів, імпортних також. Зовнішнє порівняння: якісь наші непоказні... Завідувачка лабораторії Любов Зборщик бере до рук імпортний апарат у яскраво-жовтому пластмасовому корпусі.

— Оцей саморятувальник у нашій шахті і доби не витримав. Кришка відкривається сама — раз. Зовні забивається штибом — два. І корпус від удару тріскається — три. Та й важчий апарат кілограмів на два.

Випробування нові моделі проходять на стенді, оснащеному апаратом «штучні легені». Складна система трубочок, резервуарів і з'єднань моделює усереднене людське дихання. Таке саме тепле й вологе, як справжнє.

І лише після багаторазових випробувань і аналізу параметрів нові апарати дають «приміряти» тим, для кого вони призначені. Остаточна конструкція удосконалюється з урахуванням побажань і... людського чинника. Наприклад, конструкцію ізолюючого саморятувальника зроблено в буквальному розумінні «під дурня». У наших гірників, на відміну від німців і американців, інший менталітет. Наші люди на апараті сидять, підкладають його як опору, використовують замість молотка тощо. Жоден імпортний виріб цього не витримає. А донецький —витримує. І дає дихати у виробках, де кисню, наприклад після пожежі чи вибуху, немає зовсім.

Рятівники від науки

На столі в кабінеті генерального директора НВО «Респіратор» Олександра Чумака — невеликий ізолюючий саморятувальник. Компактний і легкий, він забезпечить киснем на п'ятнадцять хвилин.

— Загальновідомо, що переважна більшість людей на пожежах гине не від вогню, а від отруєння продуктами згоряння, — пояснює Олександр Сергійович. — Ми пропонуємо оснастити такими апаратами всі багатоповерхові будівлі: готелі, державні установи, офіси, банки. В разі пожежі людина має змогу крізь дим вийти на вулицю, не отруївшися. До речі, пожежники теж зацікавилися цією новинкою. Зазвичай, коли рятівник знаходить непритомну людину, він виймає свою трубку з киснем і дає хвилину-дві подихати. Тож наші маленькі саморятувальники — просто знахідка. Але потрібна не просто зацікавленість, потрібна норма з охорони праці.

— Наша основна робота сьогодні — на гірничорятувальників і МНС, — продовжує генеральний директор. — А могли б працювати цілковито на армію, міліцію, флот, виготовляючи дихальні апарати і акваланги. Але ті самі протигази, наприклад, наші військові закуповують у Тамбові, як за часів Союзу.

Творчі знахідки донецьких науковців справді дають можливість воювати зі стихією не числом, а вмінням. Наприклад, апаратура, що знаходить людей, які опинилися під завалом, «бачить» крізь грунт і породу на відстань до 30 метрів. Або розроблений у лабораторіях сорбційний матеріал: один кілограм такого матеріалу поглинає 40—60 кілограмів нафти і на твердій поверхні, і на воді. А гірничорятувальний реаніматор узяла на озброєння навіть «швидка допомога».

— Однак останніми роками обсяг фінансування науково-технічних розробок різко скоротився, — зауважує Олександр Чумак. — Виробничі потужності заводів, які входять до складу нашого об'єднання, використовуються лише на чверть. Щоб зберегти колектив, ми ведемо активний пошук замовників з інших галузей промисловості, найбільші з яких — міністерства з надзвичайних ситуацій, оборони, палива та енергетики, Інститут медико-біологічних проблем (Москва), Київський метрополітен. Отже, наше об'єднання перетворюється на центр науково-технічного прогресу всіх аварійно-рятувальних служб України. Але без інвестицій до рятувальної науки через тричотири роки вітчизняні рятувальники будуть змушені закуповувати техніку за кордоном за непомірними цінами. Та головне, буде втрачено кадри, на підготовку яких пішов не один рік.

Колись тут працювало 1180 осіб. Нині залишилася чверть. Середній вік — 52 роки. Праця вченого малопривеблива для молоді через низькі й нерегулярні заробітки. До того ж складається ситуація, коли один працюючий повинен обробляти двох пенсіонерів. Адже хоча пенсії вченим і підвищили, надбавку мають платити самі галузеві інститути. Середня доплата для тих, хто йде на заслужений відпочинок нині, — близько 500 гривень. Об'єднанню це коштуватиме 300 тисяч гривень на рік. В «Респіраторі» вважають, що такий порядок — удавка на шиї працюючого колективу і непоправний удар по галузевій науці.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Спорт

Поглянемо в майбутнє

Хокей. **Ми ще й досі згадуємо події недавнього чемпіонату світу в Німеччині, де порадувала нас збірна України. А що далі?**

Наступний чемпіонат світу відбудеться з 25 квітня по 11 травня у Швеції. Збірна України потрапила до групи D, яка свої матчі проводитиме в місті Гетеборзі. Наші суперники — команди Канади, США та Японії.

Інші учасники змагатимуться в містах Норчепінгу та Карлстаді. *Група А.* Чехія, Латвія, Росія, Словенія. *Група В.* Словаччина, Швеція, Італія, Польща. *Група С.* Фінляндія, Швейцарія, Австрія, Німеччина.

Адреси наступних турнірів: *2003 рік.* Чехія (Плзень, Прага, Вітковіце). *2004 рік.* Фінляндія (Гельсінкі, Турку, Тампере). *2005 рік.* Австрія (Відень, Інсбрук). *2006 рік.* Латвія (Рига, Лієпая). *2007 рік.* Кандидат — Канада.

Звісно, нам дуже приємно було б побачити на всіх тих чемпіонатах українську команду. Але для того, щоб це стало реальністю, варто поставитися до розвитку хокею у нашій країні по-державному. Так було в нас у 70—80-х роках минулого сторіччя. З пісні слів не викинути: тоді хокейну Україну поважали і в СРСР, і в Європі. Потужним центром був Київ. Але високої планки прагнули і в Харкові, Дніпродзержинську, Донецьку, Сіверськодонецьку, Запоріжжі. Лише відродження справи, ще нещодавно забутої, дасть нам змогу дивитися в майбутнє з оптимізмом.

У «вікінгів» проблеми, але...

Футбол. **Сьогодні на НСК «Олімпійський» о 19.00 розпочнеться відбірковий матч чемпіонату світу-2002 УКРАЇНА—НОРВЕГІЯ.**

«Вікінги» прибули до Києва ще позавчора — одним рейсом із «молодіжкою». Слід сказати, що в їхнього наставника Нільса-Йогана Семба клопотів і проблем не бракує. Насамперед кадрових. Список тих, хто не зможе взяти участі в матчі проти українців, чималий: Солск'яер, Фло, Хегтем, Іверсен, Еттен, Бергдольмо, Басма. Під знаком запитання участь у грі форварда Хельстада, в якого проблеми зі спиною. Виходить, що майже ціла команда стала пацієнтом лікарів.

Уже під час підготовки до матчу в Києві до тренувального табору приїхали півоборонці Ерік Невланд з «Вікінга» та Петер Руді з «Мольде», які не значилися у попередній заявці. Втім, обидва вже засвітилися в англійській Прем'єр-лізі. А навздогін цій парі до лав збірної Норвегії прибули на підмогу ще й оборонці з клубу «Одд Гренланн» — 22-річний Олександр Ос та 28-річний Ян-Форде Норнес.

Але цей факт жодною мірою не повинен розслабляти наших футболістів. Слушно сказав Андрій Шевченко: «У збірній Норвегії багато новачків. І вони прагнутимуть показати себе з найкращого боку. Адже за ними спостерігають селекціонери багатих європейських клубів»...

Дискваліфікації затверджено ФІФА

Позавчора ФІФА оголосила про те, що дискваліфікація, яку наклали на півоборонця «Ювентуса» Едгара Давідса і оборонця «Лаціо» Фернандо Коуту італійською футбольною владою за вживання допінгу, набрала чинності. Той вердикт затвердила і ФІФА. Обом винуватцям заборонено виступати в будь-яких турнірах під егідою всесвітньої федерації. Який термін? А от про це поки що — жодного слова. Наступного року — фінал чемпіонату світу. І національні федерації Нідерландів та Португалії зроблять усе можливе, щоб «ув'язнення» їхніх «зірок» було якомога коротше.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: *один із банітованих — Едгар Давідс — під час матчу «Динамо» — «Ювентус» у Києві.*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Фінансова звітність АКБ «Український кредитно-торговий Банк» за I квартал 2001 року

Зведений балансовий звіт КБ на 1 квітня 2001 року форма № 11.03 321723 "УКР.КРЕДИТНО-ТОРГОВИЙ БАНК"

(коп.та сота частка од.валют)

Статті балансу	На початок року 01-01-2001р.	Усього 01-04-2001р.	Резиденти			Нерезиденти		
			НВ	ВКВ	НКВ	НВ	ВКВ	НКВ
АКТИВИ	3825323466	5957135893	4267209627	353210908	0	0	1336630019	85339
Готівкові кошти	58230904	79796477	60462005	19334472	0	0	0	0
Банківські метали	0	0	0	0	0	0	0	0
Дорожні та інші чеки	0	0	0	0	0	0	0	0
Кошти в НБУ	185815213	1768207716	1768207716	0	0	0	0	0
Кошти в інших банках	8243826	32193747	0	2420583	0	0	29687825	85339
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП	0	0	0	0	0	0	0	0
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
Депозити та кредити в інших банках	793447000	1452375680	149600000	0	0	0	1302775680	0
Резерв під заборгованість інших банків	3487465	16769094	7480000	9289094	0	0	0	0
Нетто: депозитів,кредитів в інших банках	789959535	1435606586	142120000	-9289094	0	0	1302775680	0
Цінні папери в портфелі банку на продаж	530158093	71331571	71331571	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення ЦП на продаж	3200000	3700000	3700000	0	0	0	0	0
Нетто: цінних паперів в портфелі банку на продаж	526958093	67631571	67631571	0	0	0	0	0
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	100000	100000	100000	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	100000	100000	100000	0	0	0	0	0
Нетто: цінних паперів на інвестиції	0	0	0	0	0	0	0	0
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	1356356371	1421660185	1059013591	362646594	0	0	0	0
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	319162432	233457893	209878396	23579497	0	0	0	0
Нетто: кредитів та фінансового лізингу (оренда), які надані клієнтам	1037193939	1188202292	849135195	339067097	0	0	0	0
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	14851490	14851490	14851490	0	0	0	0	0
Основні засоби та нематеріальні активи	432200827	437283832	437283832	0	0	0	0	0
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	69616775	74406057	74406057	0	0	0	0	0
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	362584052	362877775	362877775	0	0	0	0	0
Нараховані доходи до отримання	726615510	444466041	428122709	12176818	0	0	4166514	0
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	0	11231925	337897	10894028	0	0	0	0
Нетто: нараховані доходи до отримання	726615510	433234116	427784812	1282790	0	0	4166514	0
Інші активи	114878304	574571124	574176064	395060	0	0	0	0
Резерв під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	7400	37001	37001	0	0	0	0	0
Нетто: інші активи	114870904	574534123	574139063	395060	0	0	0	0
СУКУПНІ АКТИВИ	3825323466	5957135893	4267209627	353210908	0	0	1336630019	85339
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	2656601397	4788266323	3519312973	377029764	4920	100084021	791834645	0
Кошти банків	102498	100102446	0	18425	0	100084021	0	0
Депозити та кредити банків	1010990000	997028000	848000000	149028000	0	0	0	0
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
Кошти клієнтів	560554725	1995109223	1809452530	127042312	4920	0	58609461	0
Інші депозити	0	0	0	0	0	0	0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	0	0	0	0	0	0
Кредити,отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0	0	0	0	0	0	0
Субординована заборгованість	831478500	829137600	0	97545600	0	0	731592000	0
Нараховані витрати до сплати	30331433	152563352	147534741	3395427	0	0	1633184	0
Інші зобов'язання	223144241	714325702	714325702	0	0	0	0	0
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	2656601397	4788266323	3519312973	377029764	4920	100084021	791834645	0
КАПІТАЛ	1168722069	1168869570	1168869570	0	0	0	0	0
Статутний капітал	1101645000	1101750000	1101750000	0	0	0	0	0
Зареєстрований статутний капітал банку	1101750000	1101750000	1101750000	0	0	0	0	0
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0	0	0	0	0	0	0
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	1101750000	1101750000	1101750000	0	0	0	0	0
Капіталізовані дивіденди	0	0	0	0	0	0	0	0
Викуплені власні акції	105000	0	0	0	0	0	0	0
Результат минулих років	58263505	57936485	57936485	0	0	0	0	0
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	638400	638400	0	0	0	0	0
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0	0	0	0	0	0	0
Емісійні різниці	0	327500	327500	0	0	0	0	0
Загальні резерви	8175164	8175164	8175164	0	0	0	0	0
Результат поточного року	638400	42021	42021	0	0	0	0	0
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	1168722069	1168869570	1168869570	0	0	0	0	0
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	3825323466	5957135893	4688182543	377029764	4920	100084021	791834645	0
Активи-пасиви (має бути 0)	0	0	-420972916	-23818856	-4920	-100084021	544795374	85339
Активи NN 380,390,391,392	0	0	0	0	0	0	0	0
Пасиви NN 380,390,391,392	0	0	-521056933	520976514	80419	0	0	0
Доходи NN 608,618,638,648	0	0	0	0	0	0	0	0
Витрати NN 708,718,738,748	0	0	0	0	0	0	0	0
Різниця (має бути 0)	0	0	100084017	-544795370	-85339	-100084021	544795374	85339

Звіт про прибутки та збитки на 1 квітня 2001 року Форма N2.01 321723 "УКР.КРЕДИТНО-ТОРГОВИЙ БАНК"

(коп.)

Стаття доходів	Усього
Доходи	200633175
Процентні доходи	87014300
Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	28434152
Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	51240332
Процентні доходи за кредитами фізичним особам	7339816
Комісійні доходи	101060485
Комісійні доходи за операціями з банками	9800
Комісійні доходи за операціями з клієнтами	101050685
Результат від торговельних операцій	8876444
Інші банківські операційні доходи	3265374
Інші банківські операційні доходи	3265374
Штрафи,пені,що отримані за банк. операціями	3223374
Непередбачені доходи	416572
Витрати	200591154
Процентні витрати	162836696
Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	127043479
Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	9839358
Процентні витрати за коштами фізичних осіб	5148604
Інші процентні витрати	20805255
Комісійні витрати	14084837
Комісійні витрати	14084837
Інші банківські операційні витрати	16010951
Інші банківські операційні витрати	16010951
Інші небанківські операційні витрати	58809350
Витрати на утримання персоналу	16708308
Основна і додаткова заробітна плата	12191863
Внески на державне соціальне страхування	4465145
з них: збір на соц.страхув. на випадок безробіття	207340
Матеріальна допомога та ін. соц. виплати	51300
Сплата податків та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток	8151217
Сплата інших податків та обов'язкових платежів крім податку на прибуток	8151217
Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	7899538
Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	2711984
Амортизація	5187554
Інші експлутаційні та господарські витрати	9272585
Витрати на телекомунікації	4801297
Супутні небанківські операційні витрати	534842
Інші небанківські операційні витрати	11441563
Штрафи,пені, що сплачені за госп.операціями	954463
Відрахування в резерви та списання безнадійних активів	-60570245
Відрахування у резерви	-71812112
Відрахування в резерви під сумнівну	11241867
Прибуток (збиток) до сплати податку	9461586
Податок на прибуток	9419565
Чистий прибуток (збиток)	42021

Голова Правління АКБ "Укр.кредитно-торговий банк" **Лобанов П.В.**
Головний бухгалтер **Мирієвська Г.П.**

ТОВ «БСЛ-Чартер» ідентифікаційний код № 23380637, повідомляє про зміну назви на ТОВ Авіакомпанія «Авіалінії БСЛ».

Арбітражний суд Сумської області (40009, м. Суми, вул. Рибалко,2) 16.05.2001 р. виніс постанову № 5210-7/144 про визнання банкрутом виробничо-торгівельне колективне підприємство «Тростянецький деревообробний комбінат» (юридична адреса: 42600, м. Тростянець, Сумської обл., вул. Горького,98, р/р 26009200000002 в АК АПБ Україна, м. Тростянець, МФО 337223, код ЗКПО 14020503) і відкриття ліквідаційної процедури.

Ліквідатором призначений Паніотов Костянтин Михайлович (ліцензія № 220 від 21.11.2000), ліквідаційна комісія працює за адресою: м. Тростянець, вул. Горького,98, тел.5-16-84, 5-19-63.

ЗАТ **«Львівський промислово-фінансовий комплекс»**, зареєстрований 28 травня 2001 року Департаментом економічної політики та ресурсів Львіської міської ради м. Львова, (реєстраційний код № 1070-Ш, код ЄДРПОУ 22412507) повідомляє про свою реорганізацію шляхом приєднання до ЗАТ «Український газовий комплекс», зареєстроване Мінською райдержадміністрацією м. Києва 26.09.1997 р. (реєстраційний код № 06454, код ЄДРПОУ 25267773).

Правонаступником прав та обов'язків ЗАТ «Львівський промислово-фінансовий комплекс» з моменту реорганізації являтиметься ЗАТ «Український газовий комплекс».

Арбітражний суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) порушив справу № 18/165 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю «Вітесс ЛТД» (код ЄДРПОУ 22887245, юридична адреса: 040205, м. Київ, пр. Оболонський, 26).

Розпорядником майна призначено КБ «Укркомунбанк». (тел. (8-0642)-55-35-77)

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Загублене свідоцтво про державну реєстрацію **ЗАТ «Експоінвест»** № 08698, код ЄДРПОУ № 24571049 видане 27.11.1996 р. Радянською районною державною адміністрацією м. Києва, вважати недійсним.

ЗАТ «Укрветпромпостач» повідомляє засновників товариства, що до повістки зборів, котрі переносяться на 9.06.2001 р. вноситься додаткове питання:

1. Реорганізація ЗАТ «Укрветпромпостач» у ТОВ «Укрветпромпостач».

Спостережна Рада ЗАТ «Укрветпромпостач».

Арбітражним судом Вінницької області (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справу про банкрутство № 749/5-450 спільного українсько-ліхтенштейнського підприємства «Вінізпак» (м. Вінниця, Немирівське шосе, 26), код ЄДРПОУ 20090063, р/р 26008443 у АППБ «Аваль» (м. Вінниця), МФО 302247. Розпорядником майна призначено Гаврилюка П. В. (ліцензія 043). Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

У повідомленні, що було надруковано у газеті «Голос України» № 79 від 25.04.98 р. допущено помилку в пункті 5: замість 26791150 гривень слід читати 2715500 гривень.

Загублену печатку **ТОВ «Інвестстрой»** код 20075170 зареєстровану в ГУ МВС України в м. Києві 06.08.1997 р. вважати недійсною.

ТОВ. «Кава Компані ЛТД» (м. Київ, код 24373834, р/р 26002301240806 в Промінвестбанку, МФО 322250) повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

ЧП «Татьяна-2000», код ОКПО 30400562, ликвидируется. Все претензии принимаются в течение двух месяцев со дня опубликования объявления по тел.466-20-01.

До відома акціонерів ВАТ «МП «Сантехнік»

Чергові збори акціонерів ВАТ «МП «Сантехнік» відбудуться 19 липня 2001 р. за адресою: м. Бориспіль, вул. Броварська,54а, о 12.00.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про підсумки фінансово-господарської діяльності ВАТ за 2000 р.
2. Перевибори Правління ВАТ.
3. Перевибори Спостережної Ради ВАТ.
4. Перевибори Ревізійної комісії ВАТ.
5. Затвердження змін та доповнень до статуту ВАТ. (Перереєстрація Статуту ВАТ).
6. Затвердження внутрішніх Положень ВАТ.
7. Затвердження перспективного плану розвитку ВАТ.
8. Інші питання.

Голова правління

Чому загинув Чкалов?

15 грудня 1938 року загинув Чкалов. Життя легендарного льотчика обірвалося за загадкових обставин. Є чимало версій загибелі Чкалова. Досі не опубліковано документи про причини катастрофи дослідного зразка полікарповського винищувача І-180 на московському аеродромі імені Фрунзе.

На винищувачі І-180 стояв двигун М-88, виготовлений на заводі № 29 у Запоріжжі. А представником головного конструктора Запорізького авіамоторного заводу на тих випробуваннях був Є. Гінзбург. Виявилося, він і нині живе в Запоріжжі...

— Так, надто багато нерозкритого в загибелі Чкалова, — каже Євген Абрамович. — Може, колись з'ясується, чому з І-180 зняли жалюзі, хоча, схоже, до випробувального польоту вони там стояли. А мороз же тоді був градусів 25. Мені, мотористові, незрозуміло ще й інше: чому Чкалову дозволили зліт з однією бензопомпою на двигуні. За інструкцією, їх мало бути дві. Я сповістив про це провідного інженера з випробувань Лазарева. Він спокійно відповів, що це захід вимушений, мовляв, не було місця для помпи, від якої працює гідравліка.

«Чому ж таке місце не передбачили заздалегідь?» —питаю. Лазарев помовчав, а потім сказав: усі вважають, що двигун нормально працюватиме і з однією помпою. Але ж я знав, що М-88 конструювався з розрахунком на дві помпи. Взяв формуляр двигуна, записав: «У зв'язку з відсутністю однієї бензопомпи на двигуні польоти заборонено!»

Після цього в мене була різка розмова з директором авіазаводу Усачовим, іншим начальством. Залякати мене хотіли. Ну, а мені що до того? Я ж не їхній підлеглий. І як не примушували мене, підпису свого у формулярі не зняв. Багато крику було. Лише Полікарпов нічого мені не доводив...

— Євгене Абрамовичу, тепер можна сказати, що І-180 загинув не з вини запорізьких моторобудівників: двигуни М-88 стояли і на ДБ-3, і на ДІ-6. Ті самі ДБ-3 пролітали всю війну, Берлін бомбили, ДІ-6 пішов у серію. А І-180 — який він?

— Винищувач Полікарпова за всіма параметрами був гарний! І не в двигуні причина. Навколо І-180 йшла якась незрозуміла «гра». Полікарпов явно не хотів поспішати, хоча, безумовно, і на нього тиснули з усіх боків. Але хоч там що, а Полікарпов польотного листа не підписав. Ні, тут було щось інше. Поспіх потрібен був комусь іншому. І, мабуть, не випадково випробування І-180 доручили саме Чкалову, якого задля цього навіть із відпустки викликали.

Я до цього кілька років курирував дослідні літаки, і жодного разу без підпису представника головного конструктора двигуна дослідну машину в небо не випускали. Ризиковано було порушувати це правило, та ще тоді. Але ж порушили! І ніхто не міг мені пояснити, чому.

Я й зараз дорікаю собі, що тими днями не побачився з Валерієм Павловичем. 12 грудня в пробіжці винищувача І-180 (коли у нього обірвався кронштейн газу) я участі не брав. А 13-го і 14-го Чкалова на аеродромі не було. І мені не вдалося висловити йому свої зауваження. Однак був упевнений, що про все Чкалову доповість Лазарев. Провідний інженер з випробувань просто зобов'язаний був це зробити. Я також був упевнений, що більше жодних пробіжок без представника моторного заводу не буде.

— Тоді хто зважився після невдалої пробіжки одразу ж підняти І-180 у небо?

— Вранці 15 грудня 1938 року я прийшов на аеродром. Разом з давнім другом Супруном ми працювали з винищувачем Кочеригіна. Мені і в голову прийти не могло, що хтось знову накаже піднімати в повітря І-180, не повідомивши мене.

Налагодивши кочеригінський винищувач, ми з Супруном піднялися в повітря. Зробили коло. Тільки-но приземлилися, підбіг механік: «Чкалов загинув!»

Я спочатку не повірив. Як і на чому він злетів? «Я ж у формулярі написав про неможливість польоту!» —кажу Супрунові. «Ти знаєш, саме цей запис і може врятувати тебе...» — відповів він.

Після цього всіх нас зібрали, розсадили по кімнатах —писати свідчення. Я був у кімнаті з Полікарповим. «Послухайте, — сказав він, — чому нас увесь час гнали? Чому Чкалову дозволили зліт без жалюзі? Чого йому не показали запис у формулярі, що ви забороняєте злітати без однієї помпи?»

А що я міг сказати? Запитав лише, хто його весь цей час підганяв. Він не відповів.

Потім нас зібрали в приймальні, душ 25-30. Стали ми чекати, коли кого викличуть. До речі, комісій було дві. Першу, яку потім називали урядовою, я скоріше б назвав льотною. А другу комісію очолював Меркулов, заступник Берії. Той, хто після льотної комісії потрапляв до Меркулова, назад, як правило, не повертався. «Чорний ворон» на них ждав просто на аеродромі.

Мене на льотну комісію викликали вночі, о 3 годині, після 12 годин очікування. До того волосся в мене було чорне. А на комісію прийшов уже з сивими скронями, усвідомлював, що ця катастрофа може коштувати життя.

Увійшовши до зали, я побачив, що за столом сиділи майже всі льотчики: голова комісії, головний інженер ВПС комдив Алексєєв, потім Байдуков, Бєляков, Громов, Супрун, ще два чи три пілоти і лише один моторист, начальник ЦІАМ Каширін.

«Що ви можете сказати про катастрофу?» — спитав Алексєєв. Я почав відповідати, і тут Супрун запропонував спочатку зачитати, що я записав у формулярі двигуна.

Встав Громов і зачитав мій запис.

«Є ще питання?» — звернувся до комісії Алексєєв.

Питань не було. І голова комісії сказав, що я вільний.

Ось висновок комісії: «15.12.38 р. о 12 годині 58 хвилин Герой Радянського Союзу В. Чкалов після нормального польоту по колу на літаку І-180, заходячи на посадку, сів вимушено поза аеродромом на відстані 500-600 метрів від нього, внаслідок чого сталася загибель льотчика і руйнування літака».

Причиною вимушеної посадки назвали відмову мотора через його переохолодження і ненадійну конструкцію управління газом. Мотор відмовив у такий момент польоту, коли благополучне завершення його із заглухлим двигуном було неможливе (низька висота, відсутність майданчика). Льотчик до останнього керував літаком і намагався сісти (і сів!) не на житлові будинки. Він 100-150 метрів не дотягнув до зораного поля. Впав на завалене металом подвір'я майстерень. Чкалов був ще живий. Сплівав кров'ю, а до нього боялися підійти, бо міг вибухнути літак. До речі, нам, мотористам, навіть не дали подивитися на те, що залишилося від І-180 і його двигуна.

— Відомо, що винуватцями «визначили» головного конструктора Полікарпова, його заступника Томашевича, директора заводу Усачова, начальника льотно-випробувальної станції полковника Порая. Акт розслідування катастрофи комісія підписала одноголосно й доповіла керівництву країни...

— Не забувайте, що це було у грудні 38-го. Чкалова любив увесь народ і сам Сталін, який назвав Валерія Павловича «великим льотчиком нашого часу». Звичайно, в ті роки комісія просто не могла написати інакше. Це розумів і Сталін. Може, саме через те Полікарпова не переслідували. Супрун казав мені, що на пояснювальній Полікарпова рукою Сталіна було написано: «Не чіпати!». Винуватцями визначили Томашевича, Усачова, Порая і багатьох інших. Після смерті Сталіна справи на них закрили.

Отож, можна погодитися, що причина катастрофи — у штурмівщині, бажанні керівників заводу і КБ швидше відзвітувати перед партією. Адже І-180 був кращий за німецькі «Мессершмітти-109», які щойно з'явилися в небі Іспанії. І-180 намагалися «довести» до кінця 38-го, поспішали. Але чи тільки технічні причини викликали катастрофу?

Наприклад, мені незрозуміло, навіщо було знімати одну бензопомпу з двигуна, коли механізм шасі потім спеціально «законтрили»? Отже, звільняти місце у такий спосіб для гідравліки, у чому мене переконував Лазарев, не було необхідності. І якби льотчик мав змогу хоча б прибрати шасі, щоб зменшити лобовий опір літака, все скінчилося б інакше. А з двома бензопомпами наш двигун М-88, найімовірніше, і не заглух би. Ми й розраховували його на витрату пального двома помпами.

— Невже це було сплановане вбивство?

— Певну ясність міг би внести провідний інженер з випробувань Лазарев. Його доповідну не показали жодній комісії. Того дня у Лазарева раптом піднялася температура, його відвезли до Боткінської лікарні. Так нам сказали, коли ми не побачили Лазарева після катастрофи. А на другий день його скинули з електрички. Він помер, так і не опритомнівши.

Ніхто досі не знає, куди зник того дня бортмеханік літака І-180 Куракін, він також міг чимало розповісти. Наприклад, чому 12 грудня під час пробіжки І-180 обірвався кронштейн газу.

Забагато незрозумілого. Так, через п'ять років після арешту випустили начальника главку наркомату авіапромисловості Бєляйкіна. Через день його вбито у власній квартирі.

Я був добре знайомий з Валерієм Павловичем. Якось він розповів про випробування І-16. У польоті несподівано обірвався трос газу. Мотор заглух, літак почав падати. Але Чкалов зумів сісти.

— Виходить, полювали на нього? Чому?

— Син Чкалова казав мені, що батько в ті роки на ніч ховав під подушку наган. Ігор Валерійович не заперечує, що катастрофу І-180 підстроїли. Він розповідав про непрості взаємини батька з «вождем». Адже Сталін пропонував Чкалову пост наркома НКВС. А потім цей пост посів Берія...

Коли йшов процес Бухаріна—Рикова, Чкалов, переконаний в їх невинності, ходив до Сталіна. Той сказав: займайся своєю справою. Чкалов пішов, грюкнувши дверима. А Сталін цього не любив.

...З 15 грудня 38-го він розмірковує: «Чому загинув Чкалов?» Так, є чимало версій. Але Гінзбургу потрібні не версії, а точна відповідь.

Ось висновок комісії: «15.12.38 р. о 12 годині 58 хвилин Герой Радянського Союзу В. Чкалов після нормального польоту по колу на літаку І-180, заходячи на посадку, сів вимушено поза аеродромом на відстані 500-600 метрів від нього, внаслідок чого сталася загибель льотчика і руйнування літака».

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Вітчизняний стиль

За європейськими стандартами

намагається споруджувати будинки в Броварах, що на Київщині, тутешній завод будівельних конструкцій

Раніше це підприємство займалося лише будівництвом заводів. На його рахунку такі великі підприємства, як заводи порошкової металургії, пластмас, шиноремонтний, алюмінієвих будівельних конструкцій у Броварах, Обухівський картонний комбінат тощо.

Але з 1987 року будівництво заводів в Україні зовсім припинилося. Питання: як бути, яким шляхом іти дедалі частіше поставало на оперативних нарадах. Входження в ринок почалося з вивчення попиту населення на ті чи ті будівельні матеріали, постійного пошуку ринків збуту. Виробництво довелося частково переорієнтувати на виготовлення фундаментних та стінових блоків, панелей перекрить. За п'ять років, починаючи з 1988-го, заводобудівники на 78% змінили номенклатуру виробів.

— Десь ми влучно цілили в яблучко, іноді, як це було з виробництвом черепиці, програвали. Але ніколи не сиділи на місці склавши руки, — розповідає керівник ВАТ, депутат міської ради, голова постійної комісії з питань бюджету, фінансів, цін та соціально-економічного розвитку Броварів Михайло Дудар. — Щоб бути конкурентоспроможними на вітчизняному ринку будівництва та матеріалів, спеціалісти підприємства достатньо потрудилися. Це підтверджує співпраця з фірмами Туреччини, котрі споруджували житло для військовослужбовців, яких виводили з об'єднаної Німеччини, виконання відповідального замовлення для фабрики банкнотного паперу в місті Малині. Конструкції заводу виявилися найпридатнішими для реконструкції готелю «Театральний» у Києві, побудови адміністративно-побутового корпусу заводу «Кока-кола» у Великій Димерці Броварського району.

Але виготовляти лише будівельні констукції ставало також невигідно. Тому вирішили спробувати себе у спорудженні житла, причому за новими, енергозберігаючими, технологіями. Адже, як показують розрахунки вчених, в Україні щороку перевитрачається понад 20 млрд. кубометрів газу, через те що житло не доведене до норм, які діють в усьому світі.

Стінові панелі власного виробництва відповідають найжорсткішим вимогам теплозбереження. Під час спорудження першого експериментального будинку використовувалася цегла з перліту з високими шумозахисними та утеплювальними властивостями. Таким чином враховано всі новітні вимоги щодо енергозбереження. До того ж системи подачі тепла, води, газу оснащені лічильниками, є можливість регулювати кількість їх споживання залежно від фінансових можливостей власників квартири чи потреби. Перший будинок вже давно здано в експлуатацію, на черзі — ще два, де також застосовано багато новинок, в тому числі й котельня, розташована на даху. Їх мешканці в усі пори року будуть і з теплом, і з гарячою водою. Отже, якщо ви хочете жити в найближчому передмісті Києва, поспішайте купити собі квартиру чи взяти участь у пайовому будівництві. Наші телефони: 6-20-50, 6-29-26, 5-44-02, 5-44-05.

Може постати резонне запитання: а як же з виробництвом великогабаритних конструкцій для спорудження промислових підприємств? Усе необхідне обладнання та лінії збережено. Надходять також замовлення, які ми з радістю виконуємо.

Микола ГОМЕНЮК,
редактор Броварського міськрайонного радіомовлення.

Київська область.

На знімку: **депутат Броварської міської ради, голова правління ВАТ «Броварський завод будівельних конструкцій» М. Дудар.**

 Це цікаво

Не просто прикраса...

Звичай обмінюватися обручками зародився на Сході, пізніше його перейняли стародавні греки, римляни. Під час заручин нареченій надягали обручку, і це слугувало гарантією, що заручені обов'язково одружаться.

В іудеїв обручка прийшла на зміну звичаю вручати нареченій монетку: це було запорукою того, що чоловік бере на себе обов'язок розв'язувати всі фінансові проблеми. А римляни вручали своїм дружинам каблучки з печаткою. Це означало, що жінка береться ділити з чоловіком усі обов'язки і її допускають на рівних до управління господарством.

І лише в дев'ятому столітті римська церква дозволила християнам обмінюватися обручками. З того часу вони служать символом не лише матеріальної угоди, а й вірності, постійності, кохання.

Маргарита ШЕПЕЛЬ.

Дніпропетровськ.

 Фото з конверта

Козяче молоко — і цілюще, і смачне. Заходьте через рік, скуштуєте!

Фото Олі ВОЛОВЕНКО.

Високе Житомирської області.

 Народний календар

Червень тому зелениться, хто працювати не ліниться

2 ЧЕРВНЯ — Талагея. Спостерігають цього дня за погодою, яка має запрогнозувати майбутній урожай. «На Талагія велика надія».

3 ЧЕРВНЯ — Олени. Висаджують пізні овочі, сіють льон, бо вже не повинно бути приморозків. Як день сонячний чи дощовий — так піде й на осінь.

3 ЧЕРВНЯ — Трійця, Зелена неділя, зелені, клечані, або троїцькі, святки. Традиційно помешкання оздоблюються різноманітними травами та гілками дерев. Трійця не тримається числа, визначається на сьому неділю від Великодня. Є думка, що триденність свят пов'язана з Богом-Отцем (неділя), Богом-Сином (понеділок) та Богом-Духом Святим (вівторок).

Прикмети червня

- Ранковий туман у червні — на гожу днину.
- Якщо веселку видно і після дощу, але вона швидко зникає — буде хороша погода, коли ж довго «п'є воду» — на негоду.
- Часті блискавиці в червні — на урожай зернових.

 Корисно знати

Дерева, як люди

■ Головна турбота садівника — забезпечити належний світловий режим на ділянці протягом всього життя саду. Не слід допускати таку посадку, коли високорослі лісові й декоративні дерева з часом починають забирати світло у нижчих плодових або затінювати низькорослі рослини.

■ Не слід саджати вперемішку або поруч плодові дерева і ягідні кущі. Смородину, агрус і особливо малину треба саджати подалі від яблуневих дерев, а останні краще посадити окремо від вишні та сливи.

■ В обліпихи можна мати одне чоловіче дерево на кілька жіночих. Під час квітування брати з нього кілька гілок, розміщуючи їх у посуді з водою в кроні жіночих дерев.

■ Потрібно враховувати і взаємний вплив рослин, що опинилися поруч на одній садовій ділянці. Відомо, наприклад, що дерево волоського горіху своїми виділеннями з коріння пошкоджує і навіть убиває яблуні. Помітно шкодить яблуні своїми кореневими виділеннями й картопля. У свою чергу, яблуня також пригнічує картоплю. А горобина звичайна червона пригнічує зростання сусідніх дерев яблуні.

 Порада рибалкам

Два гачки на одній волосіні

Не завжди правильне міркування рибалок про те, що другий гачок на вудочці слугує перешкодою в трав'янистих місцях. Скориставшися цією рекомендацією, ви переконаєтеся в зворотному.

На основній волосіні має бути два поводки різної довжини та перетину: нижній довгий, що подовжує основну волосінь, діаметром 0,2 мм і верхній, боковий, діаметром 0,1—0,15 мм. Основна волосінь — 0,3 мм.

На основну волосінь накладіть обидва поводки кінцями в різні боки, потім їх разом зв'яжіть вузлом на зразок «вісімки», затягніть вузол, зайві кінчики відріжте. Тепер прив'яжіть гачки: до короткого поводка —маленький з короткою цівкою, до довгого — гачок більший або блешню; у 3—5 см вище — легке грузило. Друге грузило, важче, має бути на волосіні під вузлом. Отже, у воді додатковий короткий поводок з гачком перебуває в підвішеному стані, не заплутується і не прилипає до основної волосіні, риба бере його сміливіше.

Леонід ПАРФЕНЮК.

Житомир.

Астрологічний прогноз

на 4 — 10 червня 2001 року

Інформація, якою ви давно вже володієте, може виявитися дуже корисною. Час закінчити або переробити відкладені справи.

ОВЕН. Для розв'язання нагальних проблем ви повинні повернутися до старих зв'язків або джерел інформації. Можете прийняти несподіване для свого оточення рішення і змінити свої плани з точністю до навпаки.

ТЕЛЕЦЬ. Можливо, вам усе-таки виплатять ту частку грошей, яку вчасно не виплатили. Але це не розв`яже проблеми, пов'язані з боргами та способами їх погашення. Назріла критична ситуація вимагатиме від вас негайного рішення.

БЛИЗНЯТА. Це досить рідкісний період, коли ви можете поглянути на себе критично і змінити в собі все, що вже не влаштовує. Маєте пам'ятати: змінювати своє життя треба починати з себе. Вам надано таку можливість.

РАК. Вам належить знову відстоювати завойовані вами раніше положення і статус, матимете здатність переконувати, особливо, якщо прислухаєтеся до своєї інтуїції й передчуттів.

ЛЕВ. Приділіть особливу увагу забутим зв`язкам з людьми здалеку чи іноземцями — і тоді вони переростуть у дружні стосунки. Можливо, доведеться повернутися до давніх давніх творчих задумів.

ДІВА. Ви можете повернутися до обговорення з начальством або з батьками отримання вами матеріальної підтримки. Якщо ще не розпочали ремонт своєї квартири або офісу, то краще наразі не починати.

ТЕРЕЗИ. Сприятливий час, щоб повторити розпочату ще в квітні рекламну кампанію або знову взяти участь у виставках і презентаціях, а також провести рекламні заходи за кордоном.

СКОРПІОН. Ситуація може скластися так, що ви будете змушені звернутися по матеріальну допомогу до тих, хто її вже надавав, щоб закінчити курс лікування.

СТРІЛЕЦЬ. Якщо хочете поліпшити ваші стосунки з дружиною (чоловіком) або партнерами по бізнесу, то цього тижня матимете таку можливість. Використайте цей період для того, щоб зайнятися собою і своїм іміджем, спробуйте щось у собі змінити.

КОЗЕРІГ. Вас поставлять перед фактом невиконання обіцянок і зобов'язань. Щоб цього уникнути, упорядкуйте всі свої поточні, особливо паперові, справи. Зверніть увагу на ті, які ви вчасно не доробили, відклали або, ще гірше, забули.

ВОДОЛІЙ. Можливо, ви поглинете у приємні спогади про колишню любов. Якщо ваші почуття живі й сильні, можете спробувати відродити минулі стосунки, тільки не приховуйте свої почуття, кажіть про них. Ви будете випромінювати шарм і чарівність.

РИБИ. Цілком імовірно, що до вас у гості приїдуть батьки, нададуть вам матеріальну допомогу або привезуть потрібні подарунки. Ви можете зайнятися облаштуванням своєї оселі.

 Посміхніться!

На всі смаки

«Новий» каже архітекторові:

— У парку поруч із віллою побудуйте три басейни: один — із теплою водою, один — з холодною, а третій — взагалі без води.

— Навіщо ж басейн без води?

— Деякі з моїх друзів не вміють плавати.

Михайло БУЗИКЕВИЧ.

Львів.

 Будьте здорові!

Шануйте свої ноги

Улітку шкіра на п'ятах грубішає і на ній можуть утворюватися тріщини, в які потрапляє інфекція. Виникає запальний процес. Щоб запобігти цьому, треба двічі на тиждень робити ванночку з питної соди й нашатирного спирту — на один літр теплої води столова ложка соди і дві чайні ложки спирту. Якщо тріщини на п'ятах уже є, то протягом чотирьох тижнів на ніч робіть ванночки, кладучи на один літр води ложечку питної соди. Прополосніть ноги слабеньким розчином марганцівки. Потім на три години накладіть пов'язку з синтоміциновою емульсією. Навіть глибокі рани загоюються після таких процедур через десять днів.

Віра ШЛИКОВА.

Миколаїв.

Політичний притулок

 Його історія

— Чого ти прийшов? — так непривітно зустріла Наталя свого колишнього чоловіка, з яким розлучилася три роки тому.

— Притулку шукаю... політичного, — сумно відповів Гриць-ко.

— Притулку, та ще й політичного! — зловтішно засміялася Наталя. — І ти вирішив, що знайдеш його саме в мене?

— Еге ж. Все-таки ми з тобою прожили сім років у мирі та злагоді, аж доки мене лихий поплутав і я зв'язався з Мариною...

— А, так це ти від неї емігруєш? Чим же вона тобі дошкулила?

— Розумієш, у нас із нею абсолютно різні погляди на речі й на події, що відбуваються в нашому суспільстві. Як тобі відомо, я звик чесно працювати за своєю спеціальністю і, хоч не дуже багато, а все ж заробляю на хліб насущний. А їй цього мало. Вимагає, щоб я бізнесом зайнявся. Не влаштовує її ані житло, ані наш старенький «Запорожець». Подавай їй хороми і щонайменше «Мерседеса». Надивившися американських телефільмів, начитається і наслухається реклами і вимагає неможливого. То їй забагнеться в круїз по всьому світу, то хоче відпочивати на Сейшельських островах або в Іспанії, та багато іншого неможливого... Остаточно замучила мене своєю політикою. Всі її вимоги для мене абсолютно недоступні. Добре подумавши, я вирішив покласти цьому край.

Цієї миті вхідні двері з гуркотом розчахнулися, і до кімнати вихором влетіла Марина.

— Ага, ти тут! Я так і знала. Ану, марш додому! —схопивши Грицька за руку, потягла за собою. Він із тугою в очах подивився на Наталю і, схиливши голову, покірно поплентався за Мариною...

Феодосій ЛУЗАН.

Київ.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Наступний номер «ГУ» вийде 6 червня ц. р.

Редактор номера Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 03110097.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

*Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos*

Засновник і видавець – Верховна Рада України